Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Oehlenschläger, Adam.
Titel | Title:	Oehlenschlägers nye poetiske Skrifter.
Alternativ titel | Alternative title:	Nye poetiske Skrifter.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 3
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : trykt paa Forfatterns Forlag, hos H. F. Popp, 1828-1829
Fysiske størrelse | Physical extent:	3 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

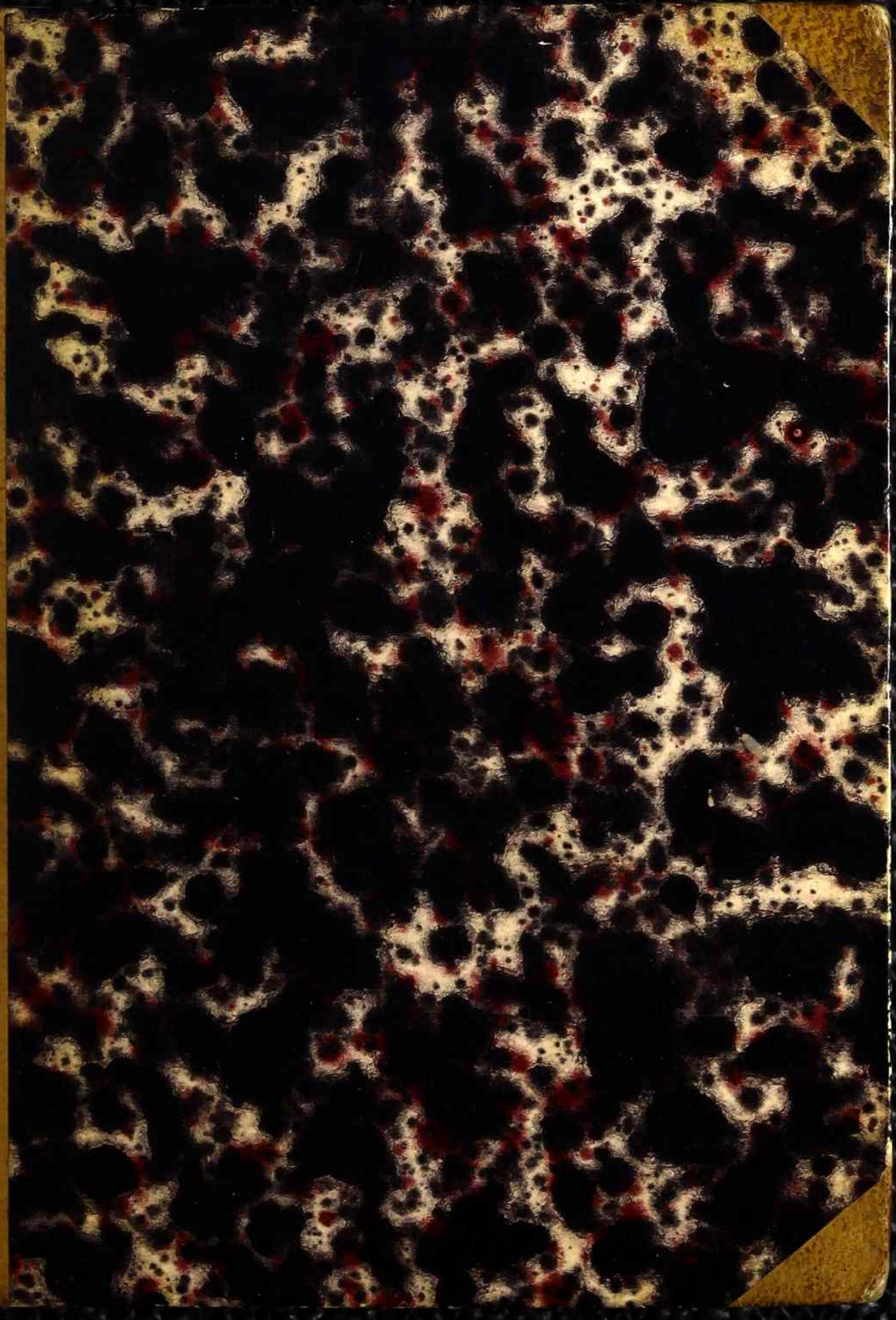

52.-119.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05663 8

+Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Oehlenschlägers

nye poetiske Skrifter.

Tredie Deel.

Kiöbenhavn 1829.

Trykt, paa Forfatterens Forlag, i det Poppske Officin.

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

Indhold.

Billedet og Busten, Syngespil . . . . . Pag. 1.
Overilelsen, Syngespil . . . . . = 111.

Quid tentare nocebit?

Ovid. Deucalion.

Billedet og Busten.

Personerne:

Viktor, en ung Maler.

Luise, hans Forlovede.

Middelboe, hendes Fader, Tømmermester.

Baron von Silberblume.

Jonas, en Digter.

Værten i Vildmanden.

Fire Gjæster.

Ole, Baronens Dreng.

To Tienere.

Handlingen foregaaer i Roeskilde.

Første Handling.

(Malerstue).

Viktor (staaer op fra sit Arbeide).

Skionne Kunst! dig vil jeg dyrke,
Tro i Livet, tro til Død.
Høie Musa, giv mig Styrke,
Tryl mig, med din Farveglød!
Lette Iris! lad mig skue
Klar din stribetrunde Bue.
Med dit Prisma mig indvie
I dit hele Trylleri!

Snart med Lys og snart med Skygge,
Lær, dit Tempel mig at bygge,

Fast — skiøndt det paa Dunster staaer,
At min Aand sig dristig svinger!
Psyches Sommerfuglevinger
Ørnevingen overgaaer.

Musa! ja, du vil mig vise
Vei, til dine Blomsterbed;
Thi du kom, som min Luise,
Og din Kraft er Kiærlighed.

Jeg har godt Haab! Min Kunst gaaer frem, jeg øver daglig Haand og Øie meer, og vil bringe det over det Almindelige.

(Han hensætter det Billed, han har malet paa, og tager et andet frem).

Det gamle Skabilken er nu ogsaa færdigt. Næsten er det Skam for en Kunstner, at male saadan et Ansigt. Og dog — en bedre Harpar-Physiognomie kan man ikke ønske sig. Er det ikke dog en Lykke, at Forfængeligheden tit gaaer Haand i Haand med Gierrigheden? Ellers fik en stakkels Maler aldrig noget at fortiene.

(Lukker Døren op til et andet Værelse og seer derind).

Hvis jeg kun ikke forskiertser hans Bevaagenhed, ved at sige ham min Mening, om alle disse deilige Malerier, som han kiøbte paa sidste Auction, og sendte mig til Bedømmelse. Men hvorom alting er, maa jeg være ærlig.

(Seer ud af Vinduet).

Der kommer Herr Jonas alt, fra forrettet Morgenværk, ud af Værtshuset. En forulykket Poet, kalder man ham; man skulde heller sige: en ulykkelig Poet. Thi Digter er han virkelig. Skade for den Mand, at han er forfalden. Jeg havde Lyst til at tale med ham engang; thi det er vist en Original. Saasandt jeg lever, kommer han ikke herop. (Det banker): Kom ind!

Jonas

(stikker Hovedet ind ad Døren).

Er det ærlig meent? Maa jeg virkelig komme? Forstyrrer jeg ikke?

Viktor.

Aldeles ikke, Herr Jonas! Jeg er just færdig med mit Arbeide.

Jonas.

Jeg saae Dem staae i Vinduet, og sluttede deraf, at

De i det mindste pustede lidt. Ellers var jeg ikke kommen. Thi Morgenstund har Guld i Mund; og skiøndt jeg ikke bestiller noget, fornøier det mig dog at see Andre arbeide. Jeg har i gamle Dage givet mig af med Allehaande; og duer jeg ikke selv meer, kan jeg dog i det mindste see, hvad Andre due til.

Viktor.

De er altfor beskeden.

Jonas.

Nei saa Gud er jeg ikke, Viktor! Jeg er en storagtig Diogenes i min Tønde; og naar man først sidder der, kan man byde hver Alexander Trods. Men nok om det! Jeg maatte dog engang giøre Deres Bekiendtskab. Havde De boet i en anden By eller et andet Land, saa var det sagtens lettere, end nu, da vi ere Naboer, der længe have gaaet og seet paa hinanden, og ikke vidst, hvorfor vi idag skulde komme nærmere end igaar. Men jeg gad ikke bie, til et Opløb, eller en Skorsteensild bragte Beskiendtskabet i Gang, paa Trappen eller Gadehiørnet. De maler saa mange smukke Billeder, hører jeg; og jeg er ligesom Børnene, jeg gider gierne seet Billeder. Man har ogsaa sagt mig, at De maler stygge Bil-

leder. Men selv hvad der er hæsligt i Naturen, kan undertiden være smukt i Kunsten. Rygtet siger, De maler Baron Silberblume; og det er en Mand, som jeg aldrig kan faae nok af, hverken in natura, eller in effigie.

Viktor.

Der sidder han!

Jonas.

Ja ved den levende Gud! I Legemstørrelse! ligefra Skaldepanden, til der, hvor Hiertet skulde begynde.

Viktor.

Finder De det ligt?

Jonas.

Som to Draaber — muddret Vand! Fortræffeligt Viktor! De bliver en god Maler, det kan jeg sige Dem. Det menneskelige Ansigt er en Afgrund, hvori kun faae Malere bunde og de fleste drukne. Naar det kommer høit, male de os Overfladen af et Ansigt. Hvad kan det hielpe?

Viktor.

Meget sandt! Et godt Portræt maa man kunne skue lige ind i Siælen.

Jonas

(bestandig betragtende Billedet).

I det mindste lige ind i det Hul, hvor Siælen skulde sidde. Og det er Tilfældet her. Og hvor vanskeligt, at træffe det Egne, midt i Sumpen af det Alleralmindeligste. At male en Apollo er ingen Sag, naar han staaer der; man behøver kun at copiere de tydelige Former; men en bestemt Rækel, midt i Vrimlen af Rækler, — det er en vanskelig Opgave!

Viktor.

De kiender ham, hører jeg. Imidlertid maa jeg dog forsvare ham lidt, da min Lykke tildeels beroer paa hans Gavmildhed. Han har lovet mig tohundrede Rigsdaler, hvis han finder sit Billede ligt; med denne lille Sum kan jeg, med den Smule jeg har sammensparet, sætte Bo, og ægte min Luise.

Jonas.

Jeg veed det nok! Naar det ikke koster for meget, vil han gierne spille en Mæcen i Vestlommeformat. Og overalt, naar det gielder Forfængeligheden, spørger han aldrig om Penge. Han begyndte med at være Aagerkarl; og da han paa denne Maade havde erhvervet sig betydelig Formue,

fik han Lyst til at givte sig. Men hans Kone kunde ikke holde det længer ud end et halvt Aar; hun døde. Han reiste udenlands, uden at vide noget og uden at forstaae noget. Af alting forekom det ham letteſt at blive Kunſtkiender, saadan som Moden er. Han løb omkring i Gallerier og Atteliers, snakkede med Malere og Billedhuggere, og bildte sig nu ind at være en heel Karl. Han har ogsaa ladet sig nobilitere udenlands. Da han var i Rom, bestilte han sin Buste hos Canova, for 2000 Specier; og Canova, som begyndte med en Løve af Smør, fortvivlede heller ikke om at frembringe noget Stort af Baron Silberblumes bløde Materie. Nu opmuntrer Manden ogsaa indenlandsk Kunſtflid med 200 Daler. Det er jo alt hvad man kan forlange. Men tag Dem iagt, at han ikke betænker sig.

Viktor.

O det har ingen Nød. Gior mig ikke bange!

Jonas.

Har han lovet dem Pengene i Vidners Overværelse?

Viktor.

Ja, naar han er fornøiet med mit Arbeid og finder, det ligner.

Jonas.

Au! Det var en forbandet Clausul.

(Efter et Øieblikks Betænkning, gnider han sig lystig i Hænderne).

Men frygt ikke! Skulde der komme Ugler i Mosen — lad mig hente, stol paa mig!

Viktor (forundret).

Paa Dem?

Jonas.

Ja De maa nok studse! Thi hvem er jeg? Skal jeg ogsaa give Dem en theophrastisk Skildring af min Person? Jonas, den rødnæsede Poet, der boer paa et Loftkammer i et Værtshuus; der sover om Dagen, drikker Morgen og Aften og læser om Natten, ved en Praas, i Halsen paa den Flaske han sidst tømte; af hvis Dyne Fiærene flyve, som Unger fra Reden; hvis Bohave er et Fyrrebord, med to Been, tre Bøger, hvoraf han har laant de fleste, og en tomt Sælhundskuffert; der gaber som en sulten Hai, for at faae noget, at fylde sine Indvolde med.

Viktor (med Deeltagelse).

De har ogsaa engang været forlovet, Herr Jonas!

Jonas (alvorlig).

Naar De veed det, saa har De vel ogsaa hørt, at min Kiæreste slog op med mig.

Viktor.

Maaskee kunde hun ikke finde sig i —

(standser).

Jonas.

At jeg drak? Om Forladelse min unge Ven, vogt Dem for en Anachronisme i Deres historiske Kritik! Hun slog ikke op med mig, fordi jeg drak; men jeg drak, fordi hun slog op med mig.

Viktor.

Stakkels Mand!

Jonas.

Aa jeg vil ikke beklages.

Viktor.

Hvorfor er De ikke lykkelig, som jeg? Min Luise elsker mig inderligt.

Jonas.

Gratulerer!

Viktor.

Kiærlighed er Livets bedste Glæde.

Jonas.

Viin er den næstbedste.

Viktor.

Som Solen, evig ung og ny,
Udbreder Amor Glædens Lue.

Jonas.

Tit skiuler Solen sig bag Sky,
Da trøster Bachus med sin Drue.

Viktor.

Hvor er en Blomst, som Rosen rød?
Den vækker Elskovs hulde Tanke.

Jonas.

Er Skiæbnen bitter? Giør den sød!
Hist vinker Evan, bag sin Ranke.

Viktor.

O Salighed! O Elskovs Fryd!
Du gjør os alle Glæder kiære.

Jonas.

Men Vinen har en deilig Dyd,
Den lærer Glæden at undvære.

Begge.

Hver Bekymring { Armor / Bachus } dræber;
Saa stor, saa vældig er hans Magt.

Viktor.

Et Kys af min Luises Læber —

Jonas.

Naar Glasset kysser mine Læber —

Begge.

Er Ilden i mit Hierte vakt.

Viktor.

Ei mig forlade
Skal du og mattes,
Salige Glæde
Svulm i mit Bryst!

Jonas.

Kiølige Blade
Sielden mig fattes,

Lædskende Væde
Skiænker mig Trøst.

Viktor.

Modig, med Ilen!
Kraft i mit Die!
Intet paa Kloden
Standser min Fart.

Jonas.

Trødsket er Pilen;
Grenene bøie
Ned sig mod Floden,
Visne vel snart.

Viktor.

Broder jeg ynker dig!

Jonas.

Jeg vil ei ynkes.

Viktor.

Glat er min Pande!

Jonas.

Min skal ei rynkes.

Viktor.

Min bedſte Fryd ſkal nu begynde,
Da visnet er dig alt din Vaar!

Jonas.

End ſkinner Solen i min Tønde,
Naar ingen den i Veien ſtaaer.

Begge.

Salige Glæde }
Troſtende Væde }
Dig priſer min Stemme,
Dig dyrker min Sang.

Viktor.

Lær mig at haabe!

Jonas.

Lær mig at glemme!

Begge.

Da ſkal ei Barmen
Føle ſig trang.

Jonas.

Og nu min unge Ven! tænk paa Jonas, men hav ingen Medlidenhed med ham. Han frabeder mig al Condo=

lence, som kun vilde forøge hans billige Sorg. Sammenligner jeg mig ogsaa med Diogenes, saa er det kun en Lignelse, og Lignelser halte. Jeg er langt lykkeligere end han; thi han sad i den tomme Tønde, og der er Viin i den, jeg sidder hos. Naar De er i Vaande, saa lad mig hente! Jeg skal ærligt staae Dem bi; og hvorom alting er, Deres tohundrede Daler skal De ikke gaae Glip af.

(Gaaer).

Viktor (alene).

Det Menneske har Noget i sit Ansigt, som indtager mig for ham, som hverken Sviir eller Lidenskab har kunnet udslette. Der er noget ærligt, lunefuldt, følsomt deri; som om han satte Sundheden til, af blot Ironie; som om hans Drikfældighed kun var en Satire over den menneskelige Skrøbelighed. Mit Hierte siger mig, at jeg vil finde en Ven i ham. Maaskee overtaler jeg ham til at blive ordenlig; men hvordan den arme Diævel vil hielpe mig, det begriber jeg ikke.

(Han gaaer).

(Gade).

Paa høire Haand Middelboes Huus ligeoverfor Værtshuset. Et nedblæst Skilt staaer ved Døren.

Baron Silberblume. Ole.

Silberblume.

Jeg troer ganske sikkert Ole, at jeg har gjort en god Coup, med at kiøbe de gamle Malerier paa sidste Auction, i afgangne Commerceraad Pilegreens Stervbo; thi det var ogsaa en curiøs Mand, som havde reist og lagt sig efter de bildende Kunster.

Ole.

Men hvad vil naadig Herre med alt det gamle Skramleri? Det staaer jo bare og fylder op.

Silberblume.

Ja du taler, som du har Forstand til Ole! Det er paa Ære meget muligt, at jeg har tilkiøbt mig en stor Skat; og den hele Stads har dog ikke kostet mig mere end 24 Rbd. 3 mk. og 14 sk.

Ole.

Baronen kunde faae meget bedre Billeder for 2 sk. Stykket, hos Nürnbergeren i Kiøbenhavn.

Silberblume.

Ja det troer du, Ole! Men du taler, som den Blinde om Farverne. Du skal vide, at jo ældre og sortere og jo mere tilrøgede Malerierne ere, desto bedre ere de. Thi det beviser, at de ere fra den gode gamle Tid, da Kunsten endnu ikke var i Aftagende. Det er en ædel Rust, Ole, som ofte ikke er at opveie med Penge.

Ole.

Blive da Billederne bedre, ligesom Skinkerne, naar de blive røgede?

Silberblume.

Røgen kan en duelig Restaurateur let vaske af igien, og hvad der mangler i Tegning og Colorit, kan han let sætte paa igien; og naar det saa bliver firnisset og sat i en smuk forgyldt Ramme, saa kan du troe det faaer Øine at see med.

Ole.

Hvad kan da saadan et Skilderi være værdt, naar det har faaet Øine?

Silberblume.

Det er ligesom det er til. Er det en Rafael eller en Correggio, saa kan det være en 40, 50000 Daler værdt. Er

det en Titian eller en Carravaggio, 20000 Dl.; og er det af den gamle tydske eller nederlandske Skole, kan det dog altid være sine flere tusind Daler værdt.

Ole.

Død og Plage, fik Malerne saameget for deres Arbeide? De maae have været hovedrige Folk.

Silberblume.

Nei, de fleste døde af Sult. Det er Alderen og Sieldenheden, skal jeg sige os, som giør deres Værker kostbare. Saalænge en Kunstner lever, kan han jo frembringe saameget af den Stads, det skal være; det er der ingen Raritet ved; men naar han er vel død, saa kan man giøre sig til af hans Værker; og saa kommer det især an paa at eie Noget, som ingen Andre har. Det er især den Fornøielse, som de skiønne Kunster yde; og det har en stor Indflydelse paa Smagens Dannelse og Hiertets Forædling, min Søn!

(Han tager en Liste frem).

Men her er Sager, som jeg skulde tage forbandet feil af, hvis der ikke mellem dem, hist og her, skiulte sig en fornem Herre incognito (læser). "En Dame med Sæt, som spiller efter Noder paa en Mandoline." Det er sikkert en Ti-

tian; thi Farven er saa tynd strøget, at man kan kiende Lærredstraadene, og saa er dog Tonen saa varm, saa varm —

Ole.

En Tone? Hvor kan en Tone være varm?

Silberblume.

Ja det gaaer over din Forstand og dybt ind i Præstens, Ole (læser): "Et Par Soldater, med Fiær i Hattene, der drikke Øl i en Kiælder, medens Lyset falder ned af Trappen, giennem Kielderhalsen." — Kunde gierne være en Carravaggio, thi han var stiv i at male Kielderfolk. Desuden er den halve Deel af Figurene sort og Halvdelen hvid; og denne pludselige Overgang fra Lys til Skygge, var just hans Force. (læser): "En Pige, som malker en Ko paa en Mark." — Formodentlig en Teniers. "En Mand i et Spiiskammer, som skiærer en tyk Skive af en hollandsk Ost." —Kunde gierne være en Ostade; især for Ostens Skyld, som er fortræffelig, af den ægte hollandske Skole. — "Tre fede Madamer, der forestille de tre Gratier, et allegorisk Billede." Af Rubens! det mærker man paa Zinoberpletterne i Kiødfordybningerne. — "En Eremit, som giver sig selv Riis, og græder af Glæde, medens Taarerne meget symetrisk falde ned, tre og tre, paa

hver Side af Kinderne." — Uden tvivl af den gamle tydske Skole. — "En Skorsteensfeier, som ganske grimet i Ansigtet, stiger ud af en Skorsteen, oplyst af en Tranlampe." — Det er det bedste Stykke i hele Samlingen! Hvis det ikke er en Rembrandt, vil jeg aldrig være ærlig.

(Han putter Listen i Lommen).

Ole.

Men Baronen staaer der og læser om andre Billeder og mærker ikke eet, som han har lige i Nærheden. Det er Værtshuusskiltet, den store Abekat, der er blæst ned i sidste skrækkelige Natteſtorm, og stillet hen ved D en. Ei ei! han er kommen fælt til Skade! Til Værtshuusskilt duer han ikke meer. Men kanskee kunde Baronen kiøbe ham, og sende ham til en Restaurateur, at han kunde faae sit Huld igien. Saa kunde der maaskee endnu komme et Par tusind Daler ud af det; thi Bæstet er fort og tilrakket nok, hvad det angaaer, og har hængt der i mange Aar. Jeg husker endnu, da jeg var lille, og maatte gaae i Skole hver Morgen med Forklaringen under Armen, hvor jeg misundte den Abekat, og tænkte: Du har godt, du kan hænge der og dingle og dovne den udslagne Dag.

Silberblume.

Tag mig det Skilt herhen, og lad mig see! Ha ha! en Orang-Utang, med en Kølle i Haand. Ganske passabelt malet; for et Værtshuusskilt slet ikke saa galt. Kunde gierne være en Wowermann eller en Hundekøter.

Ole.

Men maatte jeg spørge Baronen, uden Fortrydelse, hvad er egentlig en Orang-Utang? Den gaaer jo paa Bagbenene, ligesom vi; er det et Menneske eller et Fæ?

Silberblume (medlidende).

Ja, min gode Dreng! Det er et stort Spørgsmaal, til hvad Klasse man skal regne dette Slags Skabninger. Jeg troer endnu bestemt, det er en ulykkelig forstødt Menneskerace, ligesom hine Parias i Ostindien. Og hvem veed, naar man sendte dem nogle Missionærer, og indførte den ny over hele Europa indførte, letfattelige Læremethode —

Ole.

Kors hvad Baronen veed Besked om alting. Jeg har lært meer i det halve Aar, jeg har tient ham, end al min øvrige Levetid.

Silberblume.

Ja jeg troer nok mange kunde have godt af min Omgang. Og dog skye de unge Herrer mit Selskab. Tænk dig engang! der var endogsaa Een forleden, som understod sig at kalde mig en Flynder!

Ole.

Her i Roeskilde?

Silberblume.

Ja.

Ole.

Ja det var maaskee en Compliment, naadig Herre! Thi de Roeskilde-Flyndere staae i stor Anseelse.

Silberblume.

Jeg veed nok hvoraf det kommer. Jeg behøvede bare at stifte et Academie for de skionne Kunster, med varm Mad og god Viin, saa skulde du see, hvor de vilde leire sig omkring mig, som Fluer om en Sirupskrukke. Men jeg giver, dem Pokker. Jeg har Mit paa det Tørre, og veed bedre hvad Penge due til.

Tossen spørger: Men min Kiære,
Hvor kan Pengeskrinet være
Dog din Siæl saa dyrebar?
Herpaa lyder dette Svar:
Kiender I ei Eventyret,
Om den Lampe Drengen gneed?
Og saa bragte ham Uhyret
Hele Jordens Herlighed.

Slig en Lampe selv jeg eier,
Den Aladdins langt opveier,
Ikke mindre underfuld;
Hans var Kobber, min er Guld.
Gnides den — hver Længsel tier!
Hiertet kiender intet Savn.
Derfor kaldes jeg en Gnier!
Det er just mit rette Navn.

Heste, Vogne, gode Klæder,
Gaard og Hauge, Rang og Hæder,
Jeg tilgneed mig ganske nemt.

Eet kun fattes, det er slemt!
Jeg er gammel, og betaler
Gierne strax hvad jeg formaaer,
Hvis mig Een for tusind Daler
Sælge vil en halv Snees Aar.

Ole.

Tusind Daler, for ti Aar? O gid jeg kunde sælge Baronen en halv Snees af mine! Jeg har nok igien, som jeg ikke faaer noget for.

Silberblume.

Ja Gud give du kunde, min gode Dreng! Jeg skulde afkiøbe dig, ikke blot ti, men tyve Aar, ja din hele Levetid, for, om det saa var 20000 Rbdlr. Men det er umuligt Ole! Saavidt har Videnskaben endnu ikke bragt det. Ja man taler rigtignok meget om den dyriske Magnetisme! Du er et godt Dyr Ole! Og kunde du maaskee lære at stryge mig saadan med Hænderne, at jeg fik Kræfter —

Ole.

Vil Baronen give mig hundrede Daler, skal han gierne faae saa mange Stryg, han forlanger.

Silberblume.

Nei Tak Ole! Jeg har Udgivter nok. Paa min sidste Reise bestilte jeg min Buste hos den berømte Canova, for 2000 Specier; og man siger, den kommer alt. I et godt Laug, for en Maaneds Tid siden, lod jeg mig ogsaa forlede til at bestille mit Portræt, hos denne Viktor, som boer deroppe paa Qvisten; og saa var jeg saa taabelig at love ham 200 Daler for de Smørerie. Det seer godt ud!

Ole.

Ja især med de 2000 Specier.

Silberblume.

Ikke andet end det? Dem giver jeg med Fornøielse. Det giør Opsigt, kommer i Aviserne. En Buste af Canova for Baron von Silberblume, for 2000 Specier! Hele Europa vil tale derom. Men to hundrede Daler til en Landsmand! En fattig, ubekiendt Diævel! Det skiær mig i Hiertet. De Penge ere jo reent kastede i Rendestenen. — Men jeg tænker da nok, jeg skal slippe; thi jeg skal kun betale, naar jeg finder at det ligner; og naar jeg nu bare siger, at det ikke ligner —

Ole.

Saa har naadig Herre fundet to hundrede Daler i Rendestenen.

Silberblume.

Gaae nu hiem Ole, og bær dig fornuftig ad. Man siger, du er bange for Spøgelser, og gior mig Optoger i Huset. Er det sandt?

Ole.

Ja det kommer af den gamle øde Lade, jeg maa igiennem, hvor Lemmene ere lukkede, og hvor der næsten er ligesaa mørkt om Dagen, som om Natten.

De Pokkers Knægte, narre mig tit,
Naar jeg kommer i Laden fra Stuen,
Opstille de hisset noget Hvidt,
Der seer ud som et Liig med Hueu,
Og griner fælt, o Vee og Vok,
Som Gienfærd i Maanskinsluen.

Silberblume.

Hvad var det da?

Ole.

Sidst en Hueblok,
I Herrens Pudderskiorte.

Silberblume.

Saa tag du kun en dygtig Stok,
Og hug dertil, saa gaaer det nok.

Ole.

Ak gid det alt var borte!

Silberblume.

Med Aander har det ingen Nød,
Hold du kun gode Miner!
Naar du er død, saa er du død.
Vi Mennesker er kun Maskiner!

Begge.

Naar man er død, saa er man død,
Vi Mennesker er kun Maskiner.

Silberblume.

Og naar Maskinen gaaer i staae,
Kan den som Aand igien ei gaae;
Der ingen Aander spøge.
Hvad gavned vel et sligt Forsøg?

At døe for Alvor, er ei Spøg;
Den vilde kun Sorgen forøge.

Begge.

At døe for Alvor, er ei Spøg;
Den vilde kun Sorgen forøge.

Ole.

Den lange Peter jeg mistænkt har,
At han mig ofte skrækker.

Silberblume.

Saa hug du til den bleye Nar,
Naar Lagnet ham bedækker.

Begge.

Med Aander har det ingen Nød.
Ds Overtroen piner!
Naar man er død, saa er man død;
Vi Mennesker er kun Maskiner!

(De gaae).

(Viktors Værelse.)

Viktor. Luise.

Viktor.

Min Luise!

Luise.

Kiæreste Viktor!

Viktor.

Du har været i Haugen?

Luise.

Og seet til mine Blomster. De staae alle saa friske og herlige, som om de glædede sig til, at de skulde flættes til min Brudekrands.

Luise.

Rosen rødmer —

Viktor (falder hende i Ordet).

Kiærlighed!

Men din Kind er mere blid.

Luise.

Lilien —

Viktor.

Din Uskyldighed.
Men din Haand er mere hvid.

Luise.

Negliken —

Viktor.

Din Munterhed,
I en venlig Farvestrid.

Luise (smilende).

Og med disse Blomsterlarver
Tænker du at smigre mig?

Viktor.

Maleren maa bruge Farver
Til de Ord: "Jeg elsker dig!"

Luise.

"Jeg dig elsker!" Søde Ord!
Meer end hele Vaarens Flor.

Begge.

Jeg dig elsker! Søde Ord!
Meer end hele Vaarens Flor.

Luise (betragter Blomsterne).

Selsomt! Vaaren er den samme,
Kommer eens igien hvert Aar;
Overrasker med sin Flamme
Deilig dog, som første Vaar!

Viktor.

Og skiøndt om en deilig Pige
Man det samme kun kan sige —
Aldrig, naar man elsker lidt,
Kan det siges dog for tit.

Begge.

Lad os elske froe i Vaaren,
Som sin Zefyr Rosen hist,
Som sin Mage Fugl paa Qvist.
Kun af Veemod funkle Taaren!
Lad os elske troe i Vaaren,
Nyde Glædens hulde Frist.

Luise.

O kiære Viktor! Saa kiedsommeligt som det maa have været dig, at male den gamle, hæslige Baron, saa vil dog

dette Arbeide være dig til største Nytte; det vil bringe dig for Orde, og skaffe dig Kunder.

Viktor.

Det haaber jeg ogsaa; thi han er bekiendt, som en udmærket Carricatur, og vil vist af Forfængelighed vise Alverden sit Contrafei. Det har allerede været mig til stor Nytte, Luise! thi uden denne Bestilling, havde din Fader aldrig givet sit Samtykke.

Luise.

Kiæreste Ven! sæt dig i hans Sted. Den Opdragelse, han anvendte paa mig, har han ikke selv nydt. Født i Fattigdom, maatte han arbeide sig frem; blev en duelig Tømmermester, en velhavende Mand, og vilde nu gierne have sin Datter forsørget efter sit Hoved.

Viktor.

Men fortryder det dig nu ikke, at gaae Glip af den rige Kapitain, og at du ikke bliver Frue?

Luise (smilende).

Ikke mig, men min Fader! Du maa endelig skynde dig at faae en Rang.

Viktor.

Du smiler Luise? Ak det smerter mig dog, at jeg ikke kan skaffe dig alle de Behageligheder, som et ungt Fruentimmer gierne ønsker.

Luise.

Nu, kiære Viktor, med Orden og en Smule Smag kan man virke Meget med Lidet. Saaledes som du her seer mig, koster jeg ikke min Fader meget; og saaledes tager du vel ogsaa tiltakke med din Kone.

Viktor.

Vist nok, Skionheden selv er den høieste Pryd, den behøver ingen Hielp!

Luise.

Farvel, min Ven! nu maa jeg gaae ned.

Viktor.

Gaae dog ikke strax igien! Du har jo endnn ikke sagt mig, hvordan du synes om min Freia.

(Han viser hende det hensatte Billed, hvorpaa han har malet).

Luise.

Det er fortræffeligt malet. Det blaa Drapperie er deiligt, men Freia er ikke smuk nok.

Viktor.

Du mener, fordi hun ligner dig? Just derfor er hun saa smuk, som det var mig muligt at male hende. Men, bedste Luise, du maa endelig gjøre mig en Tieneste.

Luise.

Nu da?

Viktor.

Haaret er endnu ikke færdigt. Du har lovet at sidde Model for mig, og at rede dine Flætninger ud.

Luise.

En andengang, kiære Viktor! Jeg har just nylig sat mit Haar istand.

Viktor.

O det gjør du jo hver Morgen. Paa den Maade blev der aldrig noget af.

Luise.

Nu da! Jeg faaer vel at føie dig!

(Hun sætter sig paa en Stol og løser sine Haar op; han hielper hende. I det samme træder Faderen ind).

Middelboe.

I Guds Død og Plage, hvad er det? Giør du dit Toilette oppe paa Malerens Kammer, Luise? Og De, Hr. Viktor! Ei ei, De er jo en Tusindkunstner. Er De nu ogsaa bleven Damefriseur?

Luise

(staaer op, slynger Haarene over Kammen og sætter dem fast igien).

Tilgiv kiære Fader! Han skulde just male Lokkerne.—

Viktor.

Paa min Freia.

Middelboe.

Ja det er en anden Sag! Sidder du Model som Venus eller Freia, saa har jeg ikke et Ord meer at sige. Jeg troede halvveis, da jeg saae dig, du sad der og hoverede over din Erobring, ligesom salig Kong Harald Haarfager, i den norske Krønike, da Ragnvald Jarl maatte kiæmme ham, med en Sølvkam. Men det var i stort Selskab, og havde noget at betyde.

Luise.

Tilgiv, kiære Fader! Jeg sagde ogsaa først nei, men han bad saameget.

Middelboe.

Luise, gaae din Vei! Jeg seer ikke gierne, at Du løber og besøger Viktor saa tit paa hans Værelse. Ere I end Forlovede, saa skikker det sig dog ikke. Tilmed er Tingen endnu ikke afgiort. I vide min Betingelse, det kommer an paa, om hans Arbeide lykkes!

Luise

(viser ham Silberblumes Billed).

Dom selv, kiære Fader!

Middelboe.

Sligt Pilleri jeg ei forstaaer.
Med Kraft jeg kan min Hammer svinge,
Og Biælken selv til Skionhed tvinge,
Naar Øxen glat derover gaaer.
Men Penslen er mig altfor blød,
Og Farven er mig altfor broget;
Og hvad der ikke nytter noget,
Dermed jeg ei mit Hoved bryd.

Et Haandværk er en nyttig Kunst,
Men Kunst er intet nyttigt Haandværk;

Og hvad han taler om sit Aandværk,
Det forekommer mig kun Dunst!
Dog — tiener Penge han, som sagt,
Saa maa for mig han gierne male.
Thi alt hvad Daarskab vil betale,
Det viser Klogskab ei Foragt.

Vel agtes Kunsten ikke stort,
Og ingen, blot som Maler, passer
I nogen af de Rangens Klasser,
Som leder ind ad Ærens Port;
Dog — hvis han kan en Gienſti gaae,
Kan han den fine Verden more,
Og protegere ham de Store,
Saa skal han min Luise faae!

Viktor og Luise.

Naar Fader du os vil beskytte,
Da trænge vi til Storhed ei.
Und os en lille venlig Hytte!
Vi pynte den med Livets Mai.

Middelboe.

Ei Kunsten trives i en Hytte;
Snart visner Elskovs korte Mai.
Kun den solide Borgernytte
Belønnet blier, og svigter ei.

Luise.

Den store Landevei er støvet;
Den vandre Kunstens Sønner ei.
En lille Sti, med Skyggeløvet,
Gaaer fiernt fra store Landevei.

Viktor.

Der Kunstneren gaaer helst alene;
Dog smiler til ham yndigt Frei.
Da møder ham, bag Vaarens Grene
Den hulde Mø med Glemmigei.

Viktor og Luise.

Naar, Fader, du os vil beskytte,

Da vil vi ei med Rigdom bytte,
Da smiler til os Livets Mai.

Middelboe.

Kun den solide Borgernytte
Belønnet blier, og svigter ei.

(De gaae).

Anden Handling.

(Viktors Værelse).

Viktor. Silberblume.

Silberblume.

Her boer De ret smukt, min Kiære! Charmant! Sagtens lidt høit oppe, men saa har De igien sund Luft, god Belysning, prægtig Udsigt. Lidt indskrænket, men dog comfortabelt. Ak ja, de unge Herrer have det godt, som kunne leve saadan ugeneert en garçon.

Viktor.

Jeg ønsker dog intet heller, Herr Baron, end snart at ende dette Ungkarlsliv.

Silberblume.

Det skulde De ikke, min Kiære! Ægtestanden koster forfærdelig meget. Troer De, jeg vilde være den Mand, jeg

er, hvis jeg i mange Aar havde maattet anvende mine Penge paa Huusholdning, Damepynt, og især Børneopdragelse, der bliver Aar for Aar dyrere? Den Gud giver Børn, den giver han Hierteſorg, pleiede min ſalig Fader at ſige; og det var en fornuftig Mand.

Viktor.

Det tvivler jeg aldeles ikke om, af det Lidet jeg kiender til ham.

Silberblume.

Men lad os nu komme til vor egen Apropos! Har De nu ret ſtuderet og fordybet Dem ind i min Billedſamling? Ikke ſandt? De er falden i Forundring? De har ſlaaet Hænderne ſammen? Ja, tit træffer man fortræffelige Sager, hvor man mindſt venter det. Saaledes fandt man jo for nogle Aar ſiden en Correggio i Sverrig, ynkelig naglet faſt med Søm til et Staldvindue, ſom et andet Bræt, mod Trækvinden. Jeg vil nu ikke dermed ſige, at jeg har en ſaadan Heſtelykke ſom Svenſken; men ſæt ogſaa, at det kun er Stierner af anden eller tredie Størrelſe, ſaa er det dog al Ære værd. Der kan blive noget for min gode Viktor at lære; ogſaa at fortiene, naar Stykkerne ſkal reſtaureres og iſtandſættes.

Viktor.

Det gior mig ondt at skuffe Herr Baronens Haab. Men De forlanger at vide min Mening, og jeg maa være ærlig. Saavidt jeg kan skiønne, er der ikke et taaleligt Stykke i den hele Samling. Den er ikke fire Skilling værd. Men Baronen har jo heller ikke givet meget meer for den.

Silberblume (hidsig).

Hvad for noget? Fiir Skilling kalder de 24 Rbdlr. 3 Mk. 14 Sk.?

Viktor.

Nu, det Tab vil De let kunne bære.

Silberblume.

Det er en let Sag at skiære en bred Rem af en anden Mands Ryg. Men De maa forlade mig, min Kiære, at jeg i slige Sager stoler meest paa min egen Dom. (sagte). Bi du kun, Knægt! det skal du faae betalt!

Viktor.

Jeg overlader gierne Kyndigere at domme; men siden Herr Baronen forlangte det —

Silberblume.

Blot for at prøve Dem, min Kiære! Troer De ikke,

jeg veed, hvordan jeg skal bedømme mine egne Kunstsager? Men jeg vilde føre Dem paa glat Is, jeg vilde see hvordan det havde sig med Deres Smag. (sagte). Skorsteensfeieren er af Rembrandt, og de tre fede Gratier af Rubens, det lader jeg mit Liv paa. (høit). Blot for at prøve Dem! Derfor tillod jeg Dem ogsaa at male mit Billed. Jeg tænkte at opmuntre Dem til Flid, Grundighed; jeg vilde bidrage til at gjøre Dem lidt bekiendt. At egentlig Arbeidet skulde lykkes, kunde jeg ikke vente af en Begynder, der hverken har været i Paris eller Rom. Saa havde jeg da heller ikke været saa gal at love 200 Rdlr. derfor.

Viktor.

Jeg har ogsaa været i Rom Herr Baron.

Silberblume.

Saa? (sagte) Det var vel fra Høns fløi op, til de fløi ned. (høit). Har de kiendt Canova?

Viktor.

Jeg har endogsaa havt den Lykke at være yndet og opmuntret af ham.

Silberblume (sagte).

O du Pralhans! (høit). Han har giort min Buste!

Viktor.

Deres Billed er ogsaa færdigt.

Silberblume (forundret).

Allerede? Nu min Kiære, det har de skyndt dem forfærdeligt med. Der har min gode Viktor udentvivl jasket lidt. Det var ikke Meningen. Man fortiener ikke 200 Rdlr. med at jage et Portræt af i fiorten Dage.

Viktor.

Jeg har arbeidet derpaa over en Maaned, anvendt al mulig Flid, og alle Mennesker finde, at det ligner frappant.

Silberblume.

Mennesker? Hvad komme mig Mennesker ved, naar Talen er om mit eget Portræt? Jeg skulde dog troe, det var noget, jeg bedst selv kunde bedømme. Og det siger jeg reent ud, hvis Billedet ikke behager mig, betaler jeg ikke.

Viktor.

Hvis Billedet er slet malet, og ikke ligner Dem, saa betaler De ikke.

Silberblume.

Men Ligheden skal jeg selv bedømme; og det kan heller ingen bedre end jeg; thi ingen kiender sig selv bedre. Cog-

nosce te ipsum, sagde en gammel Philosoph. Lad mig see! Det skal være giort i en Haandevending!

Viktor.

Det tvivler jeg ikke om! Til deres Dom behover De vist ikke to Secunder.

(sætter Billedet frem).

Silberblume.

Ikke saa galt! Ikke saa galt!
Ikke saa galt, som jeg havde formodet.
Men to hundred Daler — for dyrt betalt.

(afsides).

End af Harme koger mig Blodet.

Viktor.

Ligner ei Ansigtet? Ligner ei Ho'det?

Silberblume.

Ikke saa galt! Ikke saa galt!
Men to hundred Daler — for dyrt betalt.

Viktor.

To hundred Daler siger ei stort,
For en Mand, som Grunkerne sanker,

Dog mig aabne de Lykkens Port,
Dog mig smedde de Haabets Anker.

Silberblume.

For en Begynder al Ære værd.
Flittig Stræben bør man paaskiønne.
Kienderen skal en Ynglings Færd
Strængt ei dadle, ædelt belønne.
Fem og tyve Rigsdaler, min Ven,
Vil jeg Dem som Accessit give.
Billedet her kan gierne blive,
Jeg forføier mig bort igien.

Viktor (træder ham i Veien).

Ikke De kommer af Stedet, før
Deres Løvte De mig gientager.

Silberblume.

Ungdommen raser! Hør kun, hør!
Lad mig gaae, om Dem saa behager!
Ikke De saa forfængelig bruse;
Dermed skrækker man bort sin Muse.
Hvis en Tønde Guld jeg forskrev,
Troer De, Ligheden større blev?

Viktor (med Foragt).

Nu saa siig da, hvad ligner ei?

Silberblume

(forlegen for at finde Feil).

— Næsen ei stor nok finder jeg.

Viktor.

Næsen ei stor nok? (afsides). Just saa stor,
Som en næsviis Næse bør være,
Spilet op af et taabeligt Boor.

Silberblume.

Diet ligner mig ei, min Kiære!

Viktor (høit).

Diet? (som før). Seer han ei Dinene staae,
Intetsigende, kattegraae?

Silberblume.

Munden har ei det ædle Smiil.

Viktor (afsides).

Smiler ei Munden sød, som Sukker?
Snærpet, som paa de lakeerte Dukker?

Silberblume.

Det er ei i den store Stiil. —
Ikke dog Feil paa Feilene dyng!
Hvor er Panden, den mægtige, brede?

Viktor (som før).

Daler den ikke, som en Hede
Tyndt bevoxet med visne Lyng?

Silberblume.

Og saa har jeg jo kun een Haand!
Siig mig, Kiære, hvor er den Anden?

Viktor (høit).

Nei nu taber jeg reent Forstanden!
Det er en Kiender! En Mand med Aand!

(Begge).

Silberblume.

Ogsaa har jeg jo kun een Haand!

Viktor.

Det er en Kiender! En Mand med Aand!

(Luise kommer med sin Fader).

Middelboe.

Hvilken Larm! Hvad foregaaer?

Luise (afsides).

Intet godt mig Hiertet spaaer.

Silberblume.

Kiæ e, min er ikke Skylden!
En forfængelig Patron,
Trykket lidt paa Kunstnerbylden,
Overfuser min Person.

Middelboe.

Har jeg ei at see den Ære
Herr Baron von —

Silberblume.

Netop, jo!

Og hvem er da De, min Kiære?

Middelboe.

Tømmermester Middelboe.
Jeg er Værten her i Huset.

(seer paa Viktor).

Men hvad fattes — er han gal?

Silberblume.

Ja jeg troer, ham har berøset
Egoismens Perial.

Middelboe.

Min Herr Viktor, jeg maa bede
At De dæmper Deres Vrede,
I mit Huus ei bruger Vold.

Viktor (med Foragt).

Nei, nu er jeg ganske kold.

Middelboe.

Man ei trodser sig til Ære,
Selvroes tiener kun til Spot.

Silberblume (afsides).

Af en Haandværksmand at være
Taler han særdeles godt.

(Alle paa eengang).

Middelboe.

Dersom Billedet ei ligner,
Bryllupet gaaet overstyr.
Og vor Herre jeg velsigner,
At min Datter Faren flyer!

Luise og Viktor.

Denne Ondskab intet lig ner!
Sorgen kommer, Glæden flyer,

Dog min Skiæbne jeg velsigner,
Skiøndt min Maane staaer i Skyer.

Silberblume.

Billedet mig ikke ligner.
Tænk dog hvilket Eventyr!
Nei, min gode Smag jeg signer;
Manden er mig altfor dyr!

Viktor og Luise.

O Kiærlighed!
Skal Grumhed dig forhaane?
Lykkens Sol du daler ned!
Giennem Skyen dæmrer Nattens Maane.
Bort veeg min Glæde! —
Ene skal jeg træde
I Aftengange,
Ved Nattergalens Sange.

Viktor.

Dens hulde Vise
Kun synger om Luise.

Luise.

Mig toner Bækkens Stemme:
Du ei din Viktor glemme!

Begge.

Elskende Hierter glemme?
Nei, hulde Maane, Vaarens Stemme,
Vi skal ei glemme!
Stedse vor Elskov mindes,
Og sikkert findes,
Snart — efter korten Frist —
Her — eller hist!

Silberblume og Middelboe.

Hvad Sværmeri!
Los Phantasie!
Maanskin og Grumhed, Blomster og Stierner!
Drømmende Hierner!
Naar bliver Ungdommen endelig klog?
Forer ei meer det poetiske Sprog.

De Elskende.

O Kiærlighed —

De Gamle.

Hvad Sværmeri!

De Elskende.

Skal Grumhed dig forhaane?

De Gamle.

Løs Phantasie!

De Elskende.

Lykkens Sol, du daler ned,
Giennem Skyen dæmrer Nattens Maane!

De Gamle.

Maanskin og Taarer!

De Elskende.

Ene skal jeg træde
I Aftengange —
Ved Nattergalens Sange.

De Gamle.

Blomster og Stierner,
Drømmende Hierner.

De Elskende.

Stedse min Elskov mindes —

De Gamle.

Naar bliver Ungdommen endelig klog,
Fører ei meer det poetiske Sprog?

De Elskende.

Og sikkert findes,
Snart, efter korten Frist, —
Her — eller hist.

De Gamle.

Hvad Sværmerie!
Los Phantasie!

Jonas (kommer).

Om Forladelse! Jeg frygter, jeg kommer til Uleilighed.

Viktor.

O nei, paa ingen Maade. Velkommen, Herr Jonas!

Silberblume (afsides).

Velkommen! Siig mig hvem du omgaaes, saa veed jeg hvem du er. Men det er da intet Under, at en forulykket Maler holder sig til en fordrukken Poet.

Viktor.

Nu vil jeg lade Dem domme, Herr Jonas!

Silberblume.

Skal han dømme? Nu saa Gud hielpe os! (afsides). Han er saa beskiænket, at man kan prikke ham paa Øinene.

Viktor.

Baronen finder, at dette Portræt ikke ligner ham.

Jonas.

Nu, deri kunde vel Baronen have Ret. Oprigtig talt, jeg finder heller ikke, at Ligheden er stor, kiære Viktor.

Silberblume (forsonet).

Nu der hører man! Det er en Mand, som forstaaer sig paa Kunster og Videnskaber. Lad ham tale!

Jonas.

Det er idealiseret.

Silberblume.

Reent hentet ud af Luften! Vil jeg idealiseres, naar jeg forlanger et Portræt, som skal ligne mig?

Jonas.

Nei, det er rigtignok at slaae ind i en aldeles modsat Retning.

Viktor.

De holder med ham?

Silberblume.

Lad ham holde sig ved hvad han vil! Manden er frie, og har traadt sine Børneskoe; han veed nok, hvad han giør.

Jonas.

Det Billed er altfor rødt i Kinderne.

Silberblume.

Ikke sandt?

Jonas.

Det har blaae Øine, og Baronens ere graae.

Silberblume.

Hører De?

Jonas.

Det venstre Øre er meget for kort, og det høire er reent glemt. Det Billed har jo kun een Haand, og slet ingen Been. Jeg veed Baronen er ingen Krøbling.

Silberblume.

Nei nu overdriver De Ven! Spas aparte! Jeg har kun forlangt et Knæstykke.

Jonas.

En saadan Beskedenhed burde Maleren ikke have misbrugt. En Mæcen for Kunster og Videnskaber, som Herr

Baronen, burde været malet i naturlig, i det mindste i overnaturlig Størrelse.

Silberblume.

Saa gaaer jeg da, og repeterer, at intet forpligter mig til at betale et Portræt som ikke ligner mig. Havde Herr Viktor været artig, saa havde jeg, af egen Drivt, givet ham en passende Douceur, men nu faaer han ikke en Skilling.

Jonas.

Naar Baronen kun bliver ved den Paastand, at De aldeles intet Lignende finder i dette Billed —

Silberblume.

Den Erklæring vil jeg give ham, med mit Navns Underskrivt.

Jonas.

Fortræffeligt, Herr Baron! Der paa Bordet er Pen Blæk og Papiir. Saasnart De har givet denne Erklæring, har min Ven intet at fordre. Det giør mig ondt, for min gode Viktor, men Retten maa have sine Gienge. Fiat justitia et pereat mundus!

Silberblume.

Pereat mundus! Det er solid tænkt! (afsides). Hvor man

kan tage feil af Folk. Jeg troede, den Mand var en Fyldebøtte, som kun duede til at giøre Vers; og saa er det en meget smagfuld Kunstdommer, som er paa mit Partie. (tager ham hen i en Krog). Jeg takker Dem, Kiære! Kan De bringe mig ud af denne Forlegenhed, saa har De at disponere over mig. Det skal ikke komme mig an paa en Flaske Madera, eller Cognac imellem.

Jonas.

Tusind Tak, Herr Baron! Hav nu den Godhed at skrive, som jeg siger Dem til!

(Recitativ).

Jonas (dicterer).

Jeg Hannibal, Mathies von Silberblume —

Silberblume.

von Silberblume.

Jonas.

Har sluttet en Accord med Maleren Herr Viktor.

Silberblume.

Herr Viktor;

Jonas.

Og mig at male ordentlig og net;

Silberblume.

— og net;

Jonas.

Livagtig, som jeg staaer og gaaer i Verden;

Silberblume.

— i Verden;

Jonas.

Hvorfor jeg loved ham to hundred Daler;

Silberblume.

— to hundred Daler;

Jonas.

Men da jeg finder dette Contrafei
Det allermindste ligner ei;

Silberblume.

— ligner ei;

Jonas.

Betaler
Jeg derfor ei en Skilling;

Silberblume.

— ei en Skilling;

Jonas.

Om ogsaa hele Verden fandt,
At som et Æg et Æg det ligned grant.

Silberblume.

— ligned grant.

Jonas.

Men derimod ham gives den Bevilling,

Silberblume.

— Bevilling

Jonas.

Portrættet at beholde,

Silberblume.

— beholde;

Jonas.

Og, da det selv ham hører til —

Silberblume.

— hører til,

Jonas.

At giøre dermed hvad han vil.

Silberblume.

— hvad han vil!

Silberblume (staaer op).

Hvis det kan giøre Sagen klar
Saa vær saa god.

(rækker Viktor Papiret).

Viktor.

Hvad vil den gamle Nar?
Tillader at beholde han mit Eget?

Jonas.

Af ham min Ven er det alt meget.
Tag kun Beviset!

(Viktor tager det).

Jonas (høit og høitideligt).

Han med dette Brev
Fem hundred Daler Dem forskrev! —

Silberblume.

Jeg faaer en Angst! Giv mig tilbage,
Giv mig tilbage mit Beviis!

Jonas.

Jeg skal ham saa ved Næsen tage,
At det skal ængste ham til Jis.

Middelboe (afsides).

Hvordan vil Jonas dette mage?
Hvad skader det Papirs Forliis?

Viktor og Luise.

Ak smiler atter Glædens Dage,
Og aabnes atter Paradis?

(Alle paa eengang, hver for sig).

Viktor, Luise, Middelboe.

Ei jeg begriber hvortil han sigter,
Haab og Forventning, fylder min Barm.
Hvad har besluttet den venlige / lystige } Digter?
Tillidsfuldt kaste vi os / kaste de sig } i hans Arm.

Silberblume.

Ikke begriber jeg hvortil han sigter,
Angst og Bespændthed fylder min Barm.

Jeg vil ei frygte den pralende Digter.
Børn og Poeter for intet giør Larm.

Jonas.

Maalet jeg træffer, hvorefter jeg sigter.
Over ham, Skiæbne! dig ei forbarm.
O hvor det gotter den fattige Digter!
Bi Herr Baron, jeg skal holde Dem varm.

(De gaae).

(Giæstestuen i Værtshuset).

Fire Giæster ved Drikkebordet. Værten skriver Regninger i en Krog ved det lille Bord.

Første Giæst.

Det er saa kiedeligt at drikke uden at synge; skal vi synge et Quartcordium; da vi dog ere samlede?

Anden Giæst.

Ja nok!

Tredie Giæst.

Bare vi ikke forstyrre Værten i hans Regninger.

Fierde Giæst.

Tager han feil, saa skriver han heller Summen for stor, end for lille, af naturligt Instinkt. Han taber intet derved.

Værten.

Hvad sige De, mine Herrer?

Første Giæst.

Vi tale om Selvopholdelsesdriften.

Værten.

Ja det er en meget god Drift, og ikke vanskelig at udøve. Gid alle Pligter vare ligesaa lette som den!

Første Giæst.

Den er undertiden vanskelig nok.

Fiirstemmig Vise
(uden Accompagnement).

Vi vilde saa gierne lidt end være Børn,
Men ak, vi er aldrende Drenge.
Af Barndommens Rose kun stander en Tiørn,
Hvor visne Smaablomsterne hænge.
Men naar vi drikke, men nydes din Sødme,

Da rødme
Bachus! de brogede Blommer;
Da kommer
Vaaren, med alle Kiærminder paa ny.
Modige Brødre! Sorgerne flye!

Værten (ved det lille Bord).

Duer ikke!
Naar vi drikke,
Lade vi Kiærminder fare.
Quassia og Kokleare
Kan sig skikke.
Visne Roser sat paa Viin?
Nei, den Smag er ikke min.

De fire Giæster (som før).

Vi vilde saa gierne lidt elskes iblandt,
Men Kiærlighed vender os Ryggen.
Før straalte Solen fra hver en Kant,
Nu er det for kiøligt i Skyggen.
Men naar vi drikke, bestraalt af din Flamme,
Da ramme,

Amor, igien dine Pile.
Da smile
Yndige Glæder til os paa ny.
Modige Brødre! Sorgerne flye!

Værten.

Duer ikke!
Naar vi drikke
Lade vi den Klynken fare.
Ægte gode Drikkevare
Sig forsvare.
Faaer man sig en Perial,
For at bli'e sentimental?

Giæsterne.

Vi vilde saa gierne som Venner end gaae;
Med Aarene Varmen fordrive;
Den Ene vil ikke den Anden forstaae,
Alt meer vi os fremmede blive.
Men naar vi ved Bægeret sidde tilsammen,
Da Flammen
Igien vore Hierter opfylder.
Da hylder

Gamle Fortrolighed Glæden paa ny.
Modige Brødre! Sorgerne flye!

Værten.

Duer ikke!
Naar vi drikke
Hader jeg Vemodigheden,
Smægten og Koldblodigheden.
Graad i Viin? O Uforstand!
Heller spæde den med Vand!

Chor (lystig).

Vært, en Flaske Viin paa ny!
Evoe Bachus! siunger i Sky!

Værten.

Bravo! Der var ingen Anger;
Det var i den rette Genre!

Alle med Værten.

Vært! en Flaske Viin paa ny!
Evoe Bachus! siunger i Sky!

Første Giæst.

Men hvad er det, den Vært sidder der og snakker, mens vi synge? Maae vi ikke have Ro til vor egen Drikkevise?

Værten.

Med Fornøielse, I gode Herrer! Gid I vilde skraale, saa man kunde høre Eder i den anden Ende af Gaden. Men det skiærer mig i Hiertet, at min gode Vin skal have den skadelige Indflydelse paa Helbreden, at I blive ganske forstemte, kleinmodige; nynne som I sang til Liig, med Dissonantser, Opløsninger, Pianoforte, og vor Herre veed, hvad det hedder; og undertiden saa sagte, at man troer at høre en Mundharpe. Naar man drikker, mine Herrer, saa maa man være lystige og enige. Det vil sige, man maa skraale Alt i een Tone. Ingen bedrøvelige Betragtninger giøre; ikke bruge Vinen, som et Campher- eller Chinapulver, til at fordrive Forkiølelse, eller standse Koldfeber med. Det kan jeg altsammen takke den Poet, denne Jonas for. Han duer ikke meer til at digte mine Drikkeviser. Giver jeg derfor den Knægt Kost og Logie, for at han skal digte Liigpsalmer for mine Giæster?

Jonas (kommer).

Hvad er der? Hvad er det for Ulhuussnak? Hvad har I mod min Vise? Er den over Jeres Horizont?

Værten.

Jeg vil have Solskin, Herr Jonas! Ikke Maanskin. Pimper jeg ikke saa godt, som I? Er min Næse ikke violettere end Jeres? Tracterer jeg ikke mine Giæster tit for intet, naar jeg har en Ruus? Men derfor drikker jeg ikke Forstanden bort og bliver nedslaaet; klynker ikke over forsvundne Glæder. Der er, Gud fordømme mig, slet ingen forsvundne Glæder til! Det er lutter Snak. Naar man er glad saa er man glad; det er i Præsens!

Jonas.

Taalmodighed, Lintze! Jeg skal snart giøre Jer en Vise, som den: "Da St. Peter vandred om, han til en Viintapper kom;" eller som: "O maatte vi om tyve Aar og flere."

Værten.

Ja det lader I nok være! Det var i Danmarks lykkelige Tider, da man skrev saadanne Viser. Men da drak han ogsaa bedre.

Jonas.

Kan I klage over min Drikken?

Værten.

Naar I drikker, skal I ogsaa klukke; risle lystig, som et Kildevæld, og ikke dampe dosig og taaget, som en Mose.

Jonas.

Nei hør, den Karl har min Tro god Phantasie! Skade det er saadan en Klodrian, der ikke har lært noget; og dog vil han give sit Ord med i Lauget, naar studeerte Folk tale sammen.

Værten.

Jeg er dog kommen ligesaa dybt i Kruset, som I, uden Latin.

(rækker ham et Glas Viin).

Jonas.

Nu, saa lad os da drikke Forlig!

(De klinke og drikke).

Værten (til Giæsterne).

Bryder Eder ikke om vort Passiar, mine Herrer! Havde jeg ikke den naragtige Karl, kunde jeg ikke leve. Jeg betrag

ter ham, som min Søn, som mit adopteerte Barn! Jeg har lyst ham i Kuld og Kiøn; men det er en vanartig Dreng; han giør sin gamle Fader megen Hierteſorg.

Jonas.

Ja viſt! Taarerne ſtaae ham altid i Øinene, naar han taler om mig, ſom paa en Hund, der har faaet for meget raat Kiød. Men hør nu Lintze! — Et Spøg et andet Alvor! I har jo havt Sorg; I ſkulde bære ſort Flor om Hatten, eller om Albuen! Ieres Familievaaben, Ieres Stamherre er jo blæſt ned af Huſet inat, og har brukket ſin Hals.

Værten.

Det giør mig dog ondt; det kan jeg ſige Eder. Min Fader giorde ſin Lykke paa de lange Reiſer til Oſtindien og Guinea, og ſatte ſig ſiden her ned, ſom Giæſtgiver. Til Erindring om ſine Eventyr, lod han den ſtore Drang-Utang male paa ſit Skilt, med Underſkrivt: I Vildmanden. Og den ſkræmmede dog ikke Aberne fra Huſet; thi han havde god Næring, og jeg har havt ligeſaa efter ham.

Jonas.

Men nu er Lokkefuglen, eller Klokkefaaret borte! Ma-

diken, som skulde faae Fisken til at bide paa, er gaaet af Krogen.

Værten.

Jeg tænker, Folk her i Byen kiende mig nu saa godt, at jeg intet Skilt meer behøver.

Jonas.

Men de Fremmede, som reise her igiennem? En Kiøbmand kan ikke undvære sit Firma.

Værten.

Nu ja, saa kan jo den fattige Maler, derovre, male mig eet igien; saa faaer den Stymper dog en Styver at fortiene.

Jonas.

Hvad siger I, hvis han alt havde malet Jer et nyt Skilt, meget bedre end det forrige?

Værten.

En Orang-Utang?

Jonas.

Ja vist, en stor Abekat, eller Bavian, der gaaer paa Bagbenene, og ligner et virkeligt Menneske; med raget Skiæg, Klæder paa, og fornemme Lader.

Værten.

Men min forrige var nøgen og lodden, med en Prygl i Haanden.

Jonas.

Det skikker sig ikke meer. Abekattene have nu ogsaa faaet Cultur, og see mere paa Artighed og Levemaade, end andre fornuftige Folk.

Værten.

Vil I nu have mig til at giette Gaader igien? Det gider jeg sku ikke. Det er det for hedt til. Hvad vil I sige, med Jeres Bavian?

Jonas.

Siig mig først: Hvad holder I Baron Silberblume for at være?

Værten.

Jeg holder ham for en Esel, der har narret mig med et Oxehoved Rodviin, jeg maatte forskrive ham fra Bordeaux, og som han ikke vilde have, da det kom; hvorfor det blev liggende og blev fordærvet; saa jeg arme Mand tilsidst, med stort Tab, maatte sælge det som Viinædikke.

Jonas.

Vil I hævne Jer paa ham?

Værten.

Ja med Fornøielse, hvis jeg bare kunde; men det er en forslagen Skiælm, som tager sig vel iagt! En Gnier af første Skuffe. En Armadil, som min salig Fader sagde, bedækket med Skæl fra Snuden til Haletippen.

Jonas.

Siig ikke det! Silberblume har ogsaa sit ømfindtlige Sted, ligesom Rhinoceros, Crocodillen, Achilles og den hornede Sigfrid. Han er forfængelig, og vilde tage det forbandet ilde op, hvis han skulde giøre Tieneste paa sin gamle Alder, og staae Skildvagt, for en nedblæst Abekat.

Første Giæst.

Hvad mener De, kiære Jonas? Siig os, hvad har De for?

Anden Giæst.

Sikkert en god Spøg!

Jonas.

Kort og godt! Det er gaaet den stakkels Viktor med Baronen, ligesom vor Vært; kun at den fattige Maler ikke

saa godt kan taale Skaden. Desuden er det muligt, at Baronen dengang var uskyldig med Lintze, og da det virkelig var et Orehoved Vinædikke, du vilde pakke ham paa.

Værten.

Hør! kom mig ikke med saadan Snak; saa bliver jeg saa Gud alvorlig vred.

Jonas.

Men det kommer nu ikke her ved. Nok, Silberblume har bestilt sit Portræt hos Viktor, for 200 Rdlr.; men da det er færdigt, fortryder det ham. Accorden er, at han kun skal betale, naar han selv finder det ligner; han siger altsaa, det ligner ikke, og vil ikke betale. Denne Lumpenhed sætter den stakkels Maler i sterste Knibe. Paa disse 200 Rdlr. beroer hans Bryllup og Svigerfaderens Samtykke. Billedet er ypperlig malet, og ligner den gamle Synder frappant. Men hvad hielper det, naar han nægter det? Og hvordan præsse Tilstaaelsen ud af ham, uden ved en Prostitution?

Første Giæst.

Ha, nu gaaer der mig et Lys op.

En anden Giæst.

Fortræffeligt!

Værten.

I vil altsaa?

Jonas.

Viktor har laant mig Portrættet. Siden Silberblume paastaaer, at det ikke ligner ham, kan han jo intet have imod, at vi finde, det ligner en Abekat, en Orang-Utang, som det desuden virkelig ogsaa gior. Vi hænge altsaa Portrættet op uden for Værtshuset, istedet for det nedblæste Skilt, og neden under skrive vi: I Vildmanden! ligesom paa det andet.

Giæsterne.

Ypperligt!

Værten.

I er en Fandens Karl, Jonas! Hvad det Menneske kan hitte paa! Mig synes alt, mit Orehoved Viinædike bliver til sød Mallaga, ved denne Tanke. Men troer I, det gaaer an? Vil han ikke giøre Optøger, klage over at vi have prostitueret ham? Har I Vidner paa, at han har protesteret mod Ligheden?

Jonas (rækker ham Papiret).

Jeg har hans egen Haand derfor. Der kan I læse! Med sit Navns Underskrift, erklærer han, at Billedet slet ikke ligner, og giver Maleren Tilladelse at gjøre dermed, hvad han vil.

Værten.

Ja saa skal han saa Gud ogsaa hænges in effigie, inden Sol gaaer ned.

(Medens Værten og Gjæsterne læser i Beviset, henter Jonas, det nedblæste Skilt, og Silberblumes Billede).

Jonas.

See her ere begge Portrætterne. Maae de nu ikke tilstaae, at der er en overordentlig stor Familielighed?

Første Gjæst.

Bare han ikke taber Forstanden derover.

Jonas.

Hvordan skulde en Abekat tabe Forstanden?

(Værten trække det gamle Skilt ud af Stangen, og stikker den i Hagen paa det ny).

Første Gjæst.

Men ved denne høitidelige Leilighed, Jonas, maae De

holde os en lille Inaugural-Tale, og det paa Vers, at alting kan skee under gode Auspicier.

(rækker ham et Glas Viin).

Jonas (drikker).

Velan da! Saa hører andægtige til, og synger i Chor, naar jeg giver Eder et Vink.

(Han tager det gamle Skilt i Haanden, og siger):

Du gamle Dyr, som lang Tid hang,
Naar Stangen peeb og Skiltet sang,
Sorthaarede Orang-Utang!
I heden Sol, kold Blæst og Regn,
Ved Nat, ved Dag, kiendt i vor Egn;
Som lokked Bonden til dit Skiul,
At faae sin Dram, og tiæret Hiul;
Og Borger, Herre, fornem Frue,
Til Kaffe, Viin, i bedre Stue;
Du nok har tient, gak i din Grav!
Din Fætter løser dig nu af.

Chor

(i langsomme høitidelige Toner).

Du nok har tient! Gak i din Grav!
Din Fætter løser dig nu af.

Jonas

(tager det ny Skilt).

Nu, Herr Baron! i Veir og Vind
Svei lystig om, lok Giæster ind!
De ynder just ei Giæstfrihed,
Er noget, som vi alle veed;
Men vink kun gammel, vink kun ung!
Her gaaer det ei af deres Pung.
Den har ei mindste Skilling savnet;
De faaer kun Rosen, bær' kun Navnet.
Og nu afsted, i Processíon,
Med Husets høie Skytspatron!

Chor (som før).

Og nu afsted, i Processíon!
Med Husets høie Skytspatron.

(Jonas gaaer ud med Skiltet, de følge ham).

Tredie Handling.

(Hauge).

Luise

(alene, under et stort Valnøddetræ).

Hulde Ro! du mig forlader,
Sorgen trykker Modet ned.
Taber jeg en elsket Fader,
Ved min Viktors Kiærlighed?
Bolig, fra min Barndoms Dage,
Skal jeg stedse dig forsage?
Eller Den i Ungdoms Aar,
Ak — for hvem mit Hierte slaaer!

Nei, jeg min Fader skal røre!
Han har mig kiær.
Fra jeg var lille, var jeg ham nær;

Han vil mit Ønske bønhøre.
Kiæledægge jeg var paa hans Knæ,
Under det gamle Valdnøddetræ.
Hellige Træ! der staaer du endnu.
Hielp mig da du!
Hielp mig, du Alf, i de skyggende Grene!
Fædrenes Hierter ei sig forstene;
Smelte vil jeg hans Bryst!
Datterlig Ømhed skal sig forene
Saligt med Kiærligheds Lyst!

Middelboe (kommer).

Nu Mamsel? Hvad staaer hun der og sukker over? Nu er hun jo lykkelig.

Luise.

Endnu ikke, kiære Fader, men jeg haaber at blive det.

Middelboe.

Ja vist! Naar nu den fordrukne Poet, med nogle Uglspilsstræger, har tvunget Baronen til at kiøbe det mislykkede Portræt, og giort os til en Fabel over hele Byen, saa er jo Contracten opfyldt, og saa kan I gifte Jer. Men hvem der ikke kommer til Bryllup, hvem der aldrig sætter

sin Fod inden for Eders Dore, det veed jeg nok. Medgivt skal du faae. Udskyret skal du blive! Jeg har sørget som en Fader for dig hidtil, og du skal ikke gaae tomhændet ud af mit Huus. Jeg skal dele ærligt med dig. Du skal ikke komme til at lide Nød, saa længe jeg lever, og naar jeg er død, kan du tage den Smule der er, du er jo mit eneste Barn. Men det vil kun lidt forslaae, naar ikke Vindskibelighed, Dygtighed og Orden komme til. Og det vil vel ikke vare længe, før Maleren giør sin Ven Poeten Selskab, svirer paa Værtshuus, og lader sin stakkels Luise sidde. Saa besøger du mig vel engang imellem, naar jeg ogsaa sidder alene under dette gamle Træ, ryger min Pibe, og fornøier mig — over mit store Meerskums Pibehoved; det Eneste, jeg har tilbage at more mig med.

Luise.

O kiære Fader! Ved dette gamle hellige Træ, hvor du først lærte at kiende min salig Moder, hvor hun sad og ammede mig lille Glut, og siden lærte mig at stave, sye og strikke; hvor jeg saamangen Morgen og Aften kyssede din Haand og sagde dig god Morgen og god Nat, hvor vi i de hede Dage hver Sommer, nød vort lille Maaltid sammen; —

besværger jeg dig: overvind det Nag, du bærer til den stakkels Viktor, og lad den fæle, ugrundede Mistanke om hans Udueligbed fare!

Middelboe (mildere).

Jeg har ingen slette Tanker om Viktor, som Menneske betragtet. Det er en kiøn Knøs; og det er jo det, Pigerne see meest efter. Det er ogsaa en god Karl i Grunden; men han driver en brødløs Kunst, som han ikke engang er voxen; og det ærgrer mig.

Luise.

Han forstaaer sin Kunst, og den er ikke brødløs. I vore Tider, kiære Fader, kan en duelig Maler maaskee bedre fortiene sit Brød, end mangen en Kiøbmand, hvoraf der er alt for mange, og hvoraf de fleste spille Bankerot.

Middelboe.

Men det giør Kapitain Wellmann ikke. Han sidder varmt inden Døre! Ham skulde du taget, saa havde du været vel forsynet.

Luise.

Og ved Gud, kiære Fader, du har selv aldrig ret kunnet lide ham, eller befundet dig vel i hans Selskab. En for-

fængelig Peberſvend, pengeſtolt, titelſtolt og vranten. Var det noget for dig, du raſke Meſter? med det muntre Blod, med Kraft i alle Sener, der har bygget ſaa mange af Byens Huſe, hængt diu Blomſterkrands i Sparværket, holdt en Tale derover, ſom Meſterſvend, drukket dit Glas ud og kaſtet det over Hovedet, paa den tilkommende Slægts Velgaaende.

Middelboe (afſides).

Den Fandens Tos! Nu begynder hun at ſpille de Trumfer ud, ſom hun veed, jeg ikke kan ſtikke.

Luiſe.

Kan du huſke, da du vilde prove Styrke med Kapitainen, ved Forpagterens Bryllup ſidſt, og trække Krog med ham? Han blev ſaa vred ſom en Tydſker og ſaa rød ſom en Krebs, fordi du trak ham over Bordet.

Middelboe.

Ja, hvad bildte den Kræmmer ſig ogſaa ind, at kunne hamle op, mod en Tømmermand?

Luiſe.

Viktor havde du ikke trukket over Bordet.

Middelboe.

Det skal du ikke sige! At færdes med en Pensel, styrker ikke Kræfterne stort meer, end at bruge en Skræddernaal.

Luise.

O kiære Fader! Den hele Uenighed kommer af en Misforstaaelse. Du skal blive overbeviist om, at Viktor er en god Maler. Det er en stor Feil af ham, at han er bleven saalænge her i denne lille Kiøbsted, og har sat sit Lys under en Skiæppe.

Middelboe.

Hvem Diævlen forbyder ham, at sætte det i en Lysestage? Hvorfor bliver han her? Hvad vil han her?

Luise.

See mig, vilde han! Elske mig og vinde mit Hierte.

Middelboe.

Og du vil endelig have ham til Mand? Det kan du jo! Naar Billedet bliver betalt, har du mit Samtykke!

Luise.

Nei, ikke paa den Maade. Jeg vil ikke opgive min Fader, for at vinde min Elsker.

Middelboe.

Nu vil du vel bilde mig ind, at en Pige giver Slip paa sin Elsker, for at tiene sin Fader?

Luise.

Det er dog min Hensigt, hvis du ikke ynder og agter ham. Jeg vil ikke have en Mand, som min Fader forsmaaer. Der har du min Haand derpaa! Bliver det ikke almindelig erkiendt, at Viktor er en duelig Kunstner, saa slaaer jeg op med ham.

Middelboe.

Og det siger du saa rask?

Luise.

Ja just rask! Jeg er en rask Haandværksmands Datter.

Middelboe.

Falske Pige! kommer atter
Med dit Smigreri du her?

Luise.

Fader! ei forskyd en Datter,
Som har dig til Døden kiær.

Middelboe.

Bliv da rolig her i Hiemmet!
Ei din Fader dig forskiød.
For at følge kun en Fremmed,
Styrter du dig selv i Nød.

Luise.

Qvinden maa sit Hiem forlade,
For at følge tro sin Mand.

Middelboe.

Kiærester giør Haabet glade,
Ægtestand er Kummerstand.

Luise.

Giorde dig min Moders Kummer,
Naar hun smilte ved dit Bord?

Middelboe.

Nei! — først da i Dødens Slummer
Hun forsvandt i sorten Jord.

Luise.

Hvorfor skulde da Luise
Ikke være Viktors Trøst?

Maa hun ikke ogsaa vise,
At hun har et ærligt Bryst?

Middelboe.

Stakkels Fædre, troer ei Freden!
Eders Døttre fra Jer gaae;
Snart de flyve bort fra Reden,
Naar de Duun paa Vingen faae.

Luise.

Troskab flygter ei fra Reden,
Den vil ei fra Hiemmet gaae.
Kan ei sødt, med Kiærligheden,
Barnlig Kiærlighed bestaae?

(De gaae ind).

(Den mørke Lade).

To Tienere bringe Baron Silberblumes Marmorbuste og sætte den paa et lille Bord.

Første Tiener.

Her kan den godt staae i Ro, til Han selv kommer.

Anden Tiener.

Den er jo kommen fra Italien. Hvad er det for en Tingest? Skal det være et Mandehoved?

Første Tiener.

Ja det forstaaer sig. Seer du ikke —

Anden Tiener.

Hvem kan see i dette Tusmørke?

Første Tiener.

Saameget kan du dog see, at det er et Menneskeansigt. Der sidder jo Næsen oppe mellem begge Øinene, og Munden strax under Næsen; og Hagen skraas under Munden.

Anden Tiener.

Ja den gior ogsaa. Men hvorfor er det saa hvidt altsammen? Jeg troer den er af Fidtsteen eller Meerskum.

Første Tiener.

Jo nu skal du nok see, at man gior saa store Meerskums Hoveder. Det er af Marmor. Den Gamle har odt 2000 Specier paa det Lapperi.

Anden Tiener.

Han gaaer i Barndom, det gamle Aalehoved. Ode saamange Penge paa det Fias! Og saa kniber han igien paa

Tieneſtefolkenes Løn, og andre Fornødenheder. Hu, det ſeer grueligt ud, ſom en Dødning! Øinene ere bruſtne i Hovedet paa ham. Han har ingen Øienſtene.

Førſte Tiener.

Kiender du ham da ikke?

Anden Tiener.

Hvor ſkulde jeg kiende ham?

Førſte Tiener.

Det er jo vor Herre!

Anden Tiener (folder Hænderne).

Herre Gud, er det vor Herre? Saadan ſom de foreſtille ſig ham, ude i de katholſke Lande?

Førſte Tiener.

Flynder! Det er vor Husbond, ſiger jeg dig! Baron Silberblume.

Anden Tiener.

Da ligner det ham ſku ſlet ikke, det kan jeg ſige dig. Man kan ogſaa giøre et Skarn Uret; og man maa nu ſige hvad man vil, om den gamle Peer Nittengryn, ſaa er han dog kiønnere, end dette kalkede Fiæs.

Første Tiener.

Ja det er jo ogsaa kun af Marmor. Men naar der kommer Farve paa Kinderne, naar det faaer sværtede Øienbryne, Stene i Øinene og Klud om Halsen, saa kommer det sig nok. Gaae nu og giv Ole Brevet, at han kan flye Baronen det.

Anden Tiener.

Bare den dumme Djævel ikke taber det paa Veien. Han pleier jo altid at løbe med Liimstangen.

Første Tiener.

Gid han vilde! Naar han engang ret begik en dum Streg, saa kunde han dog komme af den Gamles Kridthuus, og en Anden faae et Ord med at sige.

(De gaae).

Ole

(kommer listende ind, med en lang Stang).

Hvad snakke de om Kridt? Hvor veed de, at jeg kommer med Stangen? Har I nu atter opstillet noget der, for at giøre mig bange? De dumme Knægte! — Men grueligt seer det ud, det er vist. Og hvis jeg ikke havde større Courage! Men bi kun! Det skal I faae betalt.

I troer at giøre Ole bange,
Naar stundum i de mørke Gange
I stille noget Hæsligt op. —
Nei see den kridnehvide Top!
Den staaer livagtig der, min Sandten,
Som salig Herre Commandanten,
Der i Comedien blev Giæst.
Men denne her er ei til Hest!

Det er dog selsomt med at frygte!
Jeg veed, jeg snakker i en Lygte,
At ingen Aander er paa Jord,
Og dog er Frygten ligestor.
Hvad hielper det vi er Maskiner,
Naar Trolden fælt i Mørket griner?
Men jeg min Herre lystre vil,
Og modig med min Stok slaae til.

Ei Ole taaler, man ham spotter!
I veed vel ei, at han slog Potter
Til Fastelavnen bedst itu?

Og ligesaa jeg agter nu.

(Han slaaer Busten for Panden med sin Stang, saa den falder i Stykker).

Nu fik du andet her at vide.

(undersøger Stumperne).

Ha ha ha ha! Den var af Kride!
Naar kun man bruger sin Forstand,
Saa skrækker ingen Bussemand.

(Han gaaer).

Pladsen udenfor Værtshuset.

(Baron Silberblumes Portræt hænger som Skilt).

Chor

(af de forsamlede Mennesker)

Ha ha ha ha! Et herligt Skilt.
Hos hvem har Værten det bestilt?
En Abekat blandt Dyrene
Meest findes lig et Menneske.
En Bavian af første Slags!
Man kiender ham paa Timen strax.

Velkommen her! Lyd høit vor Sang!
Til Roes for vor Orang-Utang.

Silberblume (kommer farende).

Jeg hører her — mig er fortalt —
Hvad seer jeg? Himmel, Jord, Gevalt!
Uhørteste Dumdristighed!
Paa Timen strax med Skiltet ned!
Troer I, jeg har mig foresat
At hænge her som Abekat?
Men bier kun — i Pokkers Navn!
Jeg skriver strax til Kiøbenhavn,
Derpaa I visse være kan!
Den hele By blier sat i Band,
Og Værten selv for Døren hængt,
Som først han havde mig tiltænkt!

Chor.

Ha ha ha ha! Et herligt Skilt!
Hos hvem har Værten det bestilt?
En Abekat blandt Dyrene
Meest findes lig et Menneske!

Værten (til Silberblume).

Hvad synes Herren om min Kat?
Den gamle blæste ned i Nat.
Til Lykke fandt man strax en ny,
Som Maleren mig kunde flye.
Vel sandt, den gior lidt sure Miner.
Maaskee af Ædikken den griner,
Hvortil ifior den, ikke fin,
Forvandled mig min røde Viin.

Jonas kommer med Middelboe, Luise og Viktor.

Jonas.

Hvilken Larmen, hvilken Stimlen?
Siig hvad foregaaer i Vrimlen?

Silberblume.

Nu forstaaer jeg! Vært og Gieſter!
Alle Drukkenboltes Meſter!
Du forbistrede Poet,
Strax bekiend hvad der er skeet.
(griber ham i Kiolekraven).

Jonas.

Jeg staaer ikke her for Skiænken.
Glem Anstændigheden ei.

Silberblume.

Strax tilstaae, paa Pinebænken,
Stial du ei mit Contrafei?

Jonas.

Contrafei? Det Contrafei,
Veed De nok, Dem ligner ei.

Silberblume.

Ligner det Portræt, for Fanden,
Da en Abe? Svar mig! Hvad?

Chor.

Som een Draabe Vand den anden;
Som eet Blad, et andet Blad.

Silberblume.

Jeg forstaaer halvqvædet Vise.

(sagte).

Maa i sure Æbler bide,
Redde min Honneur i tide.

(høit og venlig).

Vil Herr Viktor, Jonas spise
Hos mig paa Torsdag, saa skeer mig en Ære!
Jeg dem venter beggeto.
Ogsaa Dem, Herr Middelboe!
Værten er saa god at være
Skaffer, ved vor lille Fest,
Og han kommer selv, som Giæst.

De Indbudne.

Megen Ære! Megen Ære!

Silberblume (til Viktor).

Billedet deroppe, Kiære,
Tag kun ned! Jeg det betaler
Med to hundred Rigsbankdaler.

Jonas.

Billedet? Nei, Herr Baron,
Kunstens ædle Skytspatron!
Billedet har Bifald fundet,
Det sit Publikum har vundet,
Det er steget i sin Priis.

Chor.

Billedet har Bifald fundet,

Det sit Publikum har vundet,
Det er steget i sin Priis.

Silberblume (afsides).

Ak, nu blier mit Blod til Jis.
Mine Lemmer sig forstene.

Jonas.

Fire hundred til det Ene
Lægge De høimodigt vil,
Da Dem Skiltet hører til.
Flux det synker fra sin Hængsel
I en Fart, til Jorden brat.

Silberblume.

Ak! jeg har en stor Forlængsel
Efter denne sieldne Skat.

Chor.

Ak han har en stor Forlængsel
Efter denne Abekat.

(Han tager Pengene af en Brevtaske og giver dem til Jonas, som atter rækker Viktor dem; men denne vægrer sig ved at tage derimod).

Ole (kommer forstyrret).

Herre! der et Brev er kommen, —
(Men nu maa jeg dog fortælle;)
Nok, jeg har det her i Lommen;
(Nei den Galskab maa jeg mælde!)
Her er Brevet, sendt fra Manden,
Ham i Rom, jeg veed ei hvilken; —
(Men saa kom de med den Anden,
Med det skaldede Skabilken).
Brevet er paa romersk skrevet. —
(Men saa holdt jeg gode Miner);
Seer De Herre! der er Brevet!
(Tænkte vi er kun Maskiner)!
Sagtens De det dyrt betaler!
(Kom igien med Narrenykker!)
Fire tusind Speciedaler! —
(Og saa slog jeg den i Stykker!)

Chor.

Hvilket Virvar! Hvo vel finder
Traaden, i den Labyrint?

Ole.

Det er altid mig til Hinder,
Naar jeg snakker for gesvindt.

Silberblume.

Tal distinkt og tydeligt min Søn! Dette Brev fik du —

Ole.

Fra de forbistrede Spottefugle; men de vogte sig nok, for at komme saadan en anden Gang.

Silberblume.

Hvordan det? Forklar dig! Gior Rede for dig, med Tydelighed og Orden.

Ole.

Akkurat som Baronen befalede! Som sagt, saa skeet.

Silberblume.

Skulde dette Brev maaskee være fra Canova? Mig syntes Drengen talede om min Buste, men det var saa forplumret, og jeg var selv saa forvirret, at jeg ikke har forstaaet det Bitterste. Er Busten kommen, min Søn? Saae du Billedet, Ole?

Ole.

Ja vist saae jeg det gamle, vanskabte Skabilken, oversmurt med Kridt i Ansigtet. Men Baronen kan troe, at jeg, efter høie Ordre, gav det en Kindhest, saa det aldrig gior skikkelige Folk bange meer.

Silberblume.

Himmel — min Buste!

Ole.

Nei, jeg taler om Hueblokken, som de allerhelvedes Knægte igien havde stillet op i Laden, for at skræmme Livet af mig.

Silberblume.

Hvem spørger om Hueblokken? Noget om Busten vil jeg vide.

Ole.

Ja det er det samme! Den følger formodentlig i Brevet. Men Baronen tager dog ikke unaadigt op, at jeg har slaaet hans Skabilkenhoved i Stykker?

Silberblume.

Nei det siger ingenting. Det stod fra den Tid, jeg

brugte Paryk; nu bærer jeg mine egne Haar, og bryder mig ikke meer om det gamle Stavær.

Ole.

Saa er da den Skade glemt?

Silberblume.

Og tilgivet! (læser uden paa Brevet): All' illustrissimo Signore. — Bare jeg kunde forstaae dette Brev. Det er italiensk, altsaa har vist Sagen sin Rigtighed. Man glemmer saa let et Sprog igien, naar man ikke øver sig. Og nu er jeg desuden saa fortumlet i mit Hoved. Gid der var Een, som kunde hielpe mig.

Jonas.

Er det et italiensk Brev, Herr Baron, som De ikke kan komme ud af? Saa skal jeg strax oversætte Dem det. De veed, jeg gaaer Dem gierne til Haande.

Silberblume (sagte).

Ud af det, kan jeg nok komme, gid jeg bare kunde komme ind i det. (høit). Ja, vil de oversætte mig det høit og flydende, paa godt Dansk, saa skal De have Tak. Ikke for min Skyld; thi jeg forstaaer prægtig italiensk; men for at disse gode tilstædeværende Folk kan høre, hvor høit en

Landsmand, med Smag og Indsigter, bliver agtet af Fremmede i Udlandet; saa at de kunne lære, at skionne paa deres Eget, og ikke foragte hvad der er Hiemmegiort.

Jonas

(som har aabnet Brevet og læst deri).

Brevet er fra den rige Banquier Torlonia i Rom.

Silberblume.

Ak, min Hiertensven, Marqvis Torlonia.

Jonas.

Han sender Dem Deres Buste, med et Par egenhændige Linier fra Canova.

Silberblume.

O lad os høre dem! Lad os høre dem!

Jonas (læser):

"Herr Baron! Hermed har jeg den Ære, at sende Dem Deres Buste, men Pengene ønsker jeg ikke derfor."

Silberblume.

O den Hædersmand! Han sender mig Pengene tilbage. Ja det er en Kunstner, ligesaa udmærket fra Karakterens og Hiertets, som fra Geniets Side. Det er almindelig bekiendt.

Jonas (læser videre).

"Tilfældigviis lærte jeg for tre Aar siden i Rom at kiende en ung fattig Landsmand af Dem, Maleren Waldemar Frederik Viktor, et fortræffeligt Menneske, med ypperlige Anlæg."

Luise.

Himmel, min Ven!

Viktor.

Luise!

Jonas.

"Jeg har hørt af reisende Danske, at den vakre unge Mand kun skal slaae sig maadeligt igiennem; da der nu intet er rimeligere, end at rige Folks Penge blive i Landet, for at understøtte værdige Landsmænd, saa beder jeg Dem, kiære Herr Baron, at sende min unge Ven Viktor disse 2000 Scudi, til Understøttelse paa hans Bane i Fremtiden, og til Erindring om hans gamle Ven Canova."

Alle.

O herligt! Ypperligt!

Silberblume (afsides).

Jeg gaaer i Jorden af Sorg!

Viktor.

Jeg er saa lykkelig, at jeg ikke veed at finde Ord til min Glæde. O min Luise, denne betydelige Sum sætter os i Velstand. Men disse 400 overcomplette Rigsdaler, for Portrættet, kunne vi ikke modtage.

Silberblume.

Nu saa giv mig da i det mindste dem tilbage!

Jonas.

Ikke saa Gud en Skilling, skal han have. Seer De Herr Baron? Portrættet hænger deroppe endnu! De veed Betingelsen. Vil ikke Brudeparret have Pengene, saa skal de uddeles til de Fattige i Sognet. Men de skal ikke spises op! Det paastaaer jeg. Der skal kiøbes Viin derfor! God gammel kraftig Rhinskviin, som den, i Kiælderen paa Rosenborg, til Syge, Svage og Sengeliggende! De skulle drikke Brudeparrets Skaal, og blive sunde og friske igien.

Silberblume

(som har staaet i dybe Tanker).

Lad dem kun triumphere, hovere og jubilere, saa meget som de ville. Jeg har dog Busten. Det er Canovas Arbeide; og dersom han — (hvad vel kunde skee, thi han har

en svagelig Helbred) — døde i Dag eller i Morgen; saa skulde jeg nok vide at faae mine Penge ud deraf igien. Han har taget mig af, med bart Bryst og rundt Haar. Jeg kan udgive Busten for at være en gammel romersk Imperator eller Consul, saa kiøbe Liebhaverne den strax.

Baronens to Tienere komme.

Første Tiener.

Ak Herr Baron! Vi nødes til at bringe dem en bedrøvelig Efterretning.

Silberblume.

Hvad for noget?

Første Tiener (peger paa Ole)

Der staaer Forbryderen! Han har slaaet Busten for Panden, som det kunde været en Stud, eller en Fastelavnssyndepotte. Den er gaaet i to Stykker.

Jonas.

O saa kan den jo klinkes igien!

Silberblume.

Nu staaer jeg som Lear paa Heden, og er nær ved at gaae fra min Forstand.

Jonas.

Saa maa vel Ole være Hofnarren her?

Silberblume.

Barbar! du Busten sønderslog?
Det vil min Helsen knække.

Ole.

Jeg den for et Skabilken tog,
Som skulde mig forskrække.

Silberblume.

Og der! Der hænger mit Portræt,
Som Abekat og griner.

Ole.

Ak trøst sig, Husbond! Mindes ret:
Vi Mennesker er kun Maskiner.

Silberblume (fortvivlet).

Jeg søger Ensomhedens Ro,
Vil Verden Ryggen vise.

(gaaer).

Giæsterne (synge efter ham).

Glem ei at vi paa Torsdag jo
Skal hos Baronen spise.

Silberblume

(kommer tilbage og siger til Værten).

Glem heller ikke, at tage Skiltet ned!

Værten.

Frygt ikke, Herr Baron! Jeg hænger maaskee slet intet op igien. Jeg er kied af at være Vært; jeg staaer mig godt nok, til herefterdags selv at være Giest og lade mig opvarte. Det er meget muligt, at naar De om nogle Aar kommer til Roeskilde, og spørger om Værtshuset "I Vildmanden," er der ikke en Moders Siæl, der kan sige Dem hvor det var.

(Silberblume gaaer).

Chor.

Saadan nu til fælleds Glæde
Alting gik retfærdigt til.
Lad den gamle Synder græde!
Snart hans Guld ham trøste vil.
Viktor ikke skal forlise
Sin Luise.

Viktor (omfavner hende).

Min Luise!

Begge.

Elskte Viktor! — Min Luise! —
Yndigt skinner Glædens Sol
Paa vor unge Martsviol!

Jonas.

Han skal gode Tavler male,
Som hans Landsmænd skal betale,
Understøttes bør hans Flid.

Viktor og Luise.

Endt er nu vor Kummerstid.

Værten.

Jeg vil deres Bryllup holde!

Middelboe.

Jeg vil bygge dem et Huus.

Jonas.

Jeg vil drikke mig en Ruus,
Til Triumf, mod alle Trolde!

Chor.

Kunsten sin Belønning fandt,
Kiærligheden Seier vandt!

Overilelsen.

Personerne.

Jørgen Grenaa, gammel Advocat.

Alfred, hans Broderſøn.

Frøken Camilla Blumau.

Philippa, hendes Veninde.

Juſtitsraad Blumau.

Eline, hans Datter.

En Gartner.

Morten Preen, Biørnetrækker.

Jeremias, hans Broder.

Juſtitsraadens Tiener.

Advocatens Tiener.

En Onkel.

En Moſter.

Chor af Blumans Familie og Greenaas Clienter.

Scenen er i Kiøbenhavn.

Første Handling.

Kongens Hauge, ved Enden af Kavaleergangen. Herkules-Lysthuset i Baggrunden.

Camilla. Philippa. Eline.

Alle Tre.

Svalt i Haugens grønne Gange,
Under Lindetræets Blade,
Os indbyder kiole Sæde,
Skyggefulde Blomstervraa!
Hulde Flora! vore Sange
Offre vi dig alle glade.
Du, som skiænkte denne Glæde,
Du vil ei vor Tak forsmaae.

Eline.

Alt for eensomt og forborgen
Gaaer man her, i aarle Morgen.
Aftenstunden
Kalder Venner først til Lunden.
Da man sig at træffe veed.

Camilla og Philippa.

Hiertet søger Eensomhed.
Os den Støien glæder ei!
See Violen
Trives ei ved Middagsolen,
Blaaner paa sin Skyggevei.

Eline.

Paa Violens blege Larve
Giver jeg kun lidet Agt.
Lueliliens Flammefarve,
Astren, Malven i sin Pragt,
Passe sig til Høitidsdragt.

Camilla.

Ingen Blomst, om nok saa ringe,
Dog Naturen selv forsmaaer.

Philippa.

Billigt, at vi Flora bringe
Tak, for den nyfødte Vaar.

Alle Tre.

Hulde Flora! vore Sange
Offres dig, i Lundens Gange,
Hvor de friske Blomster staae.
Hen vi for dit Altar træde.
Du, som skiænkte denne Glæde,
Du vil ei vor Tak forsmaae.

Eline.

Sangen tager sig virkelig godt ud i det Grønne. Der er dog ingen, som hører os?

Philippa (sagte).

Det er just det, hun ønsker (høit). Nei, det er Fordelen af at gaae her saa tidlig.

Eline.

Jeg troer næsten, De er folkesky, Froken Philippa. Men hvad fattes dig, Camilla? Mig synes, du hænger med Hovedet. Du er bleg Barn!

Philippa.

Camilla er ikke bleg; men hun har den fine Teint; Roserne paa hendes Kinder ere ogsaa fine.

Eline.

Ja see det er dog Fordelen af at være brunet. Det forstaaer sig, der er ingen Regel uden Undtagelse, det see vi jo med Camilla; men de maa dog tilstaae mig, Frøken Philippa; — som hverken behøver at være partisk eller upartisk, da De er en Blanding af begge: — Blondinerne ere, i det Hele taget, flauere, og have ikke nær det Pikante, som Brunetterne.

Philippa (smilende).

Hver Kiøbmand roser sine egne Varer.

Eline.

Jeg forsikkrer Dem, jeg ønsker ikke at bringe mine Varer til Torvs; som heller ikke behøves for en Pige med 40000 Daler. Men jeg taler kun æsthetisk, om Skiønheden i Almindelighed. (til Camilla). Ei Barn, hvor det klæder Dig kalvet, med de smaae Lokker. Veed du ikke, at nuomstunder maae Damerne gaae med Haarduſker og Haarsløifer —

Camilla.

Ligesom Høvlespaaner? Jeg ynder ikke den Mode.

Eline.

Der have vi Særheden igien. Hvorfor tog Du ikke ogsaa mig paa Raad med, da Du kiøbte Dit Shawl? Den Bort kan jeg ikke udstaae.

Philippa.

Men mig synes Frøken, at De vel meget idag betiener Dem af Deres første Fødselsret, at hovmesterere Deres Cousine.

Camilla.

Skiæld ikke paa min lille Ellen, hun mener det ikke saa ilde.

Eline.

Jeg beder Dig, Camilla, at Du ikke skamferer mit romantiske Navn Eline, som en nyere prosaisk Tid har travesteret. At min Fader undertiden kalder mig Ellen, til Hverdagsbrug, maa jeg finde mig i; men jeg taaler det ikke af andre.

Camilla.

Da er Ellen dog et godt christeligt Navn; Eline klinger mere hedensk.

Eline.

Jeg mærker, Du er i dit satiriske Lune, og vil ikke forstyrre Dig. Derhenne seer jeg den ny Gartnersvend, det er et smukt Menneske. Hvorom alting er, saa maa jeg bestille nogle flere Blomster til Papas Fødselsdag; thi vi bruge en forfærdelig Mængde, ved slige Leiligheder. Om Forladelse, mine Damer! jeg kommer snart igien.

(gaaer).

Camilla.

Hvilken Indbildskhed! Dersom jeg ikke havde ganske andre Ting i Hovedet idag, skulde hun ikke sluppet med det.

Philippa.

Hvad har Du da i Hovedet Camilla? Du sukker og er tankefuld. Jeg er bange, Du har ogsaa noget i Hiertet.

Camilla.

Tys! Hvem gaaer derhenne? Nei — det var ikke ham.

Philippa.

Ham? Hvilken Ham? Nu mærker jeg, hvad Vei Opmærksomheden har taget.

Camilla.

Philippa! nu ere vi ene. Vær alvorlig! thi hvad jeg har at sige, kræver Alvor, ifald Du ønsker min Fortrolighed.

Philippa.

Du tvivler?

Camilla.

Jeg har saa længe været vant til at tvivle og haabe paa den senere Tid, at disse Følelser nu uden Ophør betage mig; og mig synes fast, at der ingen Vished længer er i Verden.

Philippa.

Er ogsaa nu Raden kommen til Dig? Du elsker, og er bleven Skeptiker! Thi Kiærligheden tvivler bestandig; og paa de soleklareste Beviis, behøver den dog altid nye. Oprigtig, Veninde! Hvem elsker Du?

Camilla.

Ja nu vil Du vist lee igien, uagtet min alvorlige Formaning, ligesom sidst, da vi læste Holbergs Usynlige. En

munter Spøg, blandet med Alvor! Thi vel er Kiærlighedens Gienstand ei usynlig —

Philippa.

Men Kiærligheden selv er blind. Hvem er det da? Siig mig det!

Camilla.

Det veed jeg ikke selv ret endnu.

Philippa.

Der have vi det! Og elskes Du igien?

Camilla.

Det veed jeg heller ikke — vist!

Philippa.

Du har, min Tro, Ret! Vi spille Holbergs Usynlige. Og i Mangel af Acteur, paatager vel Cousine Ellen sig Harlekins brillante Rolle.

Camilla.

Spot kun! Jeg seer det heller, end om en Anden kiedede mig med alenlange Formaninger. Kiærlighedsfølelsen er saa dyb, saa selsom, forener sig saa lidt med det daglige Væsen, at den maa forekomme kold Forstand, som en Slags Forrykthed; i det mindste, som en sand Barnagtighed. Men

den finder sig gierne i at være til Latter for Andre, medens den selv fælder Taarer.

Philippa.

En Anden vilde sige: Jeg hører Du elsker, siden Du taler i Poesie. Men det giør Du jo saa tit. Stedse gienkiender jeg min Camilla, der blev opdragen i Stilhed af den ædle, følsomme Moder; og som har tilbragt de fleste Timer af sit Liv i Eensomhed, i den lille Hauge, hvor Steenbilledet staaer, af den Munk, der i gamle Dage skal have været en saa høist ulykkelig Elsker. Dog — nu er ikke Talen om en Elsker af Steen. Siig mig, hvor giorde Du først Din ubekiendte Vens Bekiendtskab?

Camilla.

I Kirken.

Philippa.

Kors, det var jo Helligbrøde.

Camilla.

Og paa Comedien.

Philippa.

Det forstyrrede udentvivl Illusionen af Stykket! Og det er alt? I saae kun hidindtil paa hinanden?

Camilla.

Ja; men jeg lærte at kiende hans Siæl! Jeg saae ham i Hiertet; henrykt over det Høie og Ædle, følsom ved det Rørende, lystig ved det Vittige og Lunefulde, opmærksom ved det Forstandige. Han iagttog ogsaa mig. Vi forstode hinandens Latter og Taarer; og paa den Maade blev Bekiendtskabet sluttet.

Philippa.

En meget grundig Maade at bede paa, at nyde de skionne Kunster paa, og at lære at kiende hinanden paa.

Camilla.

O det lader sig bedre forene, end Du troer!

Philippa.

Her have vi altsaa den stumme Kiærlighed igien, som Musæus saa smukt har beskrevet os. Og veed du intet meer?

Camilla.

Slet intet. Jeg møder ham undertiden paa Gaden. Han er særdeles vel klædt, har et stort Bekiendtskab og hilses med Agtelse.

Philippa.

Hvis det var en Prinds incognito.

Camilla.

Det har ingen Nød.

Philippa.

En Ægtemand!

Camilla.

Du gior mit Blod til Is, Philippa! Jeg maa endelig vide hvem han er.

Philippa.

Og kiender Du ingen, Du har seet ham hilses af?

Camilla.

Jo, Fætter Anton.

Philippa.

Hvorfor spurgte Du da ikke ham?

Camilla.

Jeg frygtede for at rødme, for at min Stemme skulde røbe mig.

Philippa.

Cupido! man maa nok kalde Dig Barn, siden Du er saa hielpeløs.

Camilla.

Jeg veed kun, han boer her i Nabolauget.

Philippa.

Naar saa det veed Du dog?

Camilla.

Det opdagede jeg tilfældigviis forleden, ved at gaae forbi. Han stod i Vinduet.

Philippa.

Maaskee var han i Besøg?

Camilla.

Nei, jeg har flere Gange seet ham der.

Philippa.

Stod han der ogsaa i Dag?

Camilla.

Jeg veed det ikke, — jeg troer det.

Philippa.

Om Forladelse, Cupido, at jeg kaldte Dig Barn! Du er en voxen Skiælm. — Saae han os gaae forbi?

Camilla.

Jeg veed ikke —

Philippa.

Men Du troer det.

Camilla.

Saa sandt jeg lever, kommer han ikke der, med en gammel Herre!

Philippa.

Det træffer excellent. I have begge sørget for Secundanter! Saa kan I jo strax give hinanden Satisfaction.

Camilla.

Ikke for al Verdens Guld vilde jeg blive. Han kunde troe, jeg var kommen for hans Skyld.

Philippa.

Maaskee tog han mindre feil, end Du tænker.

Camilla.

Kom, lad os sætte os bag Hækken, i Skyggen! Der i Krogen staaer en Bænk.

(De gaae).

Alfred Greenaa kommer med sin gamle Onkel Jørgen, Arm i Arm.

Jørgen.

Her er bleven peent siden sidst. Slip mig, Alfred!

Det er varmt; jeg behøver endnu ingen Understøttelse! (sagte). Jeg maa fritte den Knægt ud; og mærker jeg Uraad, tager jeg ham Bitterkne ud med et Par Maaneder, paa min Herregaard.

Alfred (sagte).

Onkel Jørgen vil føle mig paa Tænderne. Jeg maa forstille mig.

Jørgen.

Sagde Du noget?

Alfred.

Jeg beundrede kun de nydelige Anlæg her.

Jørgen.

Ei hvad! Du med din Kiøbstedshauge! Jeg lider ikke saadant Fælledskab. Paa Landet er det ophævet. Jeg forlanger ingen Servitus i anden Eiendom. Træstammerne ere jo desuden saa sorte, af den evige Røg, som de vare dyppede i Blæk.

Alfred.

Paa Bladene er intet Blæk, Onkel! De ere saa friske og grønne, som i Frederiksdal eller Gurre.

Jørgen.

Du vil dog ikke sammenligne denne Hauge med Gurre?

Alfred.

Hvis jeg var Kong Waldemar, sikkert ikke.

Jørgen.

Det er dog ikke gaaet Dig, som ham? Der har dog ingen Tovelille forhexet Dig, og giort Dig dette Sted kiært, ved at tabe sin Ring her?

Alfred.

Suum cuique! Man kan være tilfreds med Lidet, og savne midt i Overflødigheden.

Jørgen.

Suum cuique! Vel talt, som brav Advocat. Men disse poetiske Følsomheder kan jeg ikke lide. Det er falske Vidner, der bringe den Indstævnte til at tale med Forbeholdenhed. En dygtig Advocat maae altid bilde sig ind, at han staaer for Skranken, og see Naturen og enhver Nydelse indskrænket. Hovedstaden har sit Gode, Landlivet sit.

Alfred.

Hvem nægter det?

Jørgen.

Nu saa tag smukt ud paa Landet med mig! I den hede Aarstid føres ingen Processer. Derude kan Du gaae i Vandstøvler, med langt Skiæg, i din gamle Frakke, med Bøssen under Armen, og skyde Vegasiner, ved den kiø-lige Dam.

Alfred.

Det er mig aldeles umuligt, kiære Onkel! Tillad mig at dele mine Besøg i mindre Portioner.

Jørgen.

Var det nu ikke meget bedre, at fornøie sig tilgavns engang for alle, og saa tage alvorlig fat igien? Men saa-dan ere de unge Herrer nuomstunder. Ingen rigtig Alvor meer, og derfor heller ingen rigtig Spøg. Der more de sig med disse æsthetiske Snurrepiberier! Disse Papirsblomster uden Duft, fra den poetiske Galanteriebod. Traf jeg Dig ikke med en confiskeret Bog forleden? Skikker det sig for en Advocat? Læste Du ikke i Werthers Leiden? Nei, da hue mig de Tider bedre, da den store Jurist — (hvad var det nu han heed), spurgte Wieland, da de engang traf sam-men: "Sind Sie nicht der große Herr Wielandus, der den

berühmten tractatum de Oberone conscribirt hat?" Thi det beviser, at Manden var solid, og gik ikke udenfor sit Fag.

Alfred.

Men, kiære Onkel, er det dog ikke bedre, at dannede Mennesker nu forstaae og skiønne paa hinanden, end før, da Advocater, Præster, Doctorer og Officerer kom i Selskab, som Kalkuner, Giæs, Høns og Smaagrise i en Baggaard, snadrede og gryntede, hver i sit Patois, og bedes; alt imens de aad sammen af eet Trug?

Jørgen.

Ja hør nu, Krabat, jeg vil ikke disputere med dig; jeg veed nok, du er skaaren for Tungebaand, og siden du er Procurator, skader det ikke. En god Advocat maa ogsaa kunne forsvare en slet Sag. Jeg havde tænkt paa at incaminere Tingen paa en fin Maade; men Du giør bestandig Exceptionem fori og kommer mig med uvedkommende Indlæg, for at spilde mig Tegtedagen. Du er en temere litigans. Altsaa kort og godt, hør mig!

Jørgen.

Man siger mig, at Du, Krabat,
Forelsket gaaer omkring og drømmer.
Nu spørger jeg, om det sig sømmer,
For en fornuftig Advocat?

Alfred.

Bagvaskelser! Impertinent!
Tro mig, dertil var aldrig Tanken.
Min Phantasie kun staaer for Skranken,
Med strængt Beviis og Document.

Jørgen.

Saa har den skiælmske Amors Piil
Da ganske sikkert ei Dig truffet?
Man siger, at et Pigesmil
Skal ofte giøre Dig forbluffet.

Alfred.

En lille Blomst paa Livets Vei!
Man saares farligt ei af Smile,
Det er ufkadelige Pile.

Jørgen.

Saa elsker Du alvorligt ei?

Alfred.

Alvorligt, kiære Onkel? Nei! —
Troer De mig ikke mere stærk?
Min Frihed ingen Skionhed tvinger.
Kun Amor er en Dreng med Vinger,
Og al hans Daad er Barneværk.

Begge.

Kun Amor er en Dreng med Vinger,
Og al hans Daad er Barneværk.

Jørgen.

Man siger ellers, at Du stirrer
Paa hende noget tit, min Ven.
Hvis Du det stakkels Barn forvirrer?

Alfred.

Nu, saa forvirres jeg igien.

Jørgen.

Men det adspreder altid noget.
Begriber Du ei det, Krabat?
En Advocat, som gaaer i Taaget,
Er ingen dygtig Advocat.

Alfred.

Det varer høit to tre Minutter.
Som hun er seet, saa er hun glemt.
Ved Synet af de søde Glutter,
Man muntres, naar man er forstemt.

Jørgen.

Ja, naar Din Stirren kun paa hende
Du bruger som en Medicin,
Saa har jeg mindre at indvende,
End om Du drak for megen Viin.

Alfred.

Min Frihed ingen Skionhed tvinger.
Troer De mig ikke mere stærk?

Begge.

Kun Amor er en Dreng med Vinger,
Og al hans Leeg er Barneværk.

Jørgen.

Ja saa har jeg ikke et Ord mere at indvende, min Søn. Herregud, vi er alle Mennesker. Jeg har jo selv været ung. Jeg hukker nok Caroline Walter i gamle Dage, hvordan vi stode og stirrede paa hende.

Alfred.

Dengang gik Onkel ogsaa paa Comødie?

Jørgen.

Og hørte Alsani, og Sartis Compositioner. Jo jo, det var anderledes Tider! Dengang stod Haugen her heller ikke saa øde og forladt; der var Illumination og Maskerade hvert Øjeblik.

Alfred.

See nu taler De fornuftigt. Efter Deres forrige Tale at dømme, skulde man jo troe, at De aldrig var gaaet uden for Skrankerne.

Jørgen.

Jeg var fortrædelig. Jeg frygtede for, Du vilde begaae en dum Streg. Du skal engang i Tiden arve min Herregaard; men jeg har flere Paarørende, og rede Penge faaer Du ikke. Skal Godset drives med Kraft, saa maa Eieren selv have noget i Ryggen. Den Pige du ægter, maa i det mindste have 20000 Rdlr.

Alfred.

Jo, det skal skee!

Jørgen.

Og den omtalte Deilighed. — Ja det var jo muligt! — Hvad hedder hun?

Alfred.

Hun hedder Frøken Blumau.

Jørgen.

Justitsraadens Datter?

Alfred.

Jeg veed ikke hvad hendes Fader er.

Jørgen.

Ja for der er To!

Alfred.

Jeg veed endnu tilforladelig ikke hvilken er hvilken.

Jørgen.

Den jeg mener har Penge; men det skal være en Gaas. Havde Du Lyst til at givte Dig med hende?

Alfred.

Ja hvorfor ikke? Det er godt at Konerne ikke ere altfor kloge.

Jørgen.

Saa jeg altsaa kan forlade mig paa at der ingen Contract er sluttet?

Alfred.

Nei, sandelig ikke.

Jørgen.

Men dog en concensus tacitus med Øinene. Hvordan forklare vi det?

Alfred.

For Øiekast, kiære Onkel, troer jeg, at der hverken gives nogen authentisk, doctrinal, udvidende, indskrænket, eller logisk Forklaring. De kan ikke være roligere end jeg. Hun forstyrrer hverken min Søvn eller min Appetit. Naar hun seer paa mig, seer jeg paa hende igien; det byder jo Høflighed.

Jørgen.

Til Slutning skal man see, det er bare Medlidenhed.

Alfred.

Kald det heller Forfængelighed, hvis Barnet endelig skal have et Navn.

Jørgen.

Lad os nu gaae! Imorgen reiser jeg.

Alfred (sagte).

Gid det var strax, kiære Onkel.

(De gaae).

Camilla (kommer hurtigt og opbragt frem, fulgt af) Philippa.

Camilla.

Helbredet er jeg! Taagen faldt fra Øiet!

Men jeg vil ei modløs klage,
Ei nedværdige min Ære.
Svage Siæl, hvi klynker du?
Hvorfor skulde du forsage?
See fortvivlet ei tilbage.
Kan ei Busken Roser bære, —
Torne har den dog endnu!

(Hun gaaer ind bag Hækkerne).

Philippa.

Stakkels Camilla! Hvad hielpe dig nu dine glimrende Egenskaber? Kun til at du saameget dybere føler din Ulykke.

Eline (kommer tilbage).

Om Forladelse, at jeg blev saalænge borte. Den char-

mante unge Gartner viste mig Drivehusene. Det er en sand Fornøielse, at gaae omkring med saadan et indsigtsfuldt Menneske. Han har en Opdragelse, der gaaer langt over hans Stand. Tænk engang, han taler endogsaa Hollandsk. Han kan Botanik, og udtrykker sig i de pæneste poetiske Blomster, som noget Menneske vil see for sine Øine. Men hvor er Camilla?

Philippa.

Hun finder det mere kiøligt derinde i Skyggen. Hun befandt sig ikke ganske vel.

Eline.

Lad hende kun sidde der! Hun klynker altid. Camilla er et godt Barn, men forfærdelig iilsindet og ømfindtlig. Bestandig troer hun, man vil fornærme hende, og strax skal hun hævne sig.

Philippa.

Naar De taler diervt til hende, saa maae De ogsaa finde Dem i, at hun svarer Dem kiækt igien.

Eline.

Forfærdelig indbildsk af sin Smule Skiønhed og Forstand. Og Herre Gud! der ere dog flere brogede Køer, end Præstens.

Philippa.

Camilla agter vist ikke at giøre nogen Ko Rangen stridig.

Eline.

Det var vel sagt! Veed De vel, at De er vittig, min Bedste? Det skader mig ikke. Papa bliver ogsaa vred, naar jeg kommer med slige plebeie Lignelser. En Dame af Stand burde egentlig aldrig tage en Ko i sin Mund. Faar og Lam, det er en anden Sag, det er idyllisk, ligesom Hyrder og Gartnere. Og for at komme til min Gartnersvend igien —

Philippa.

Han lader til at have behaget Dem.

Eline.

Men mødte De ikke en ung Herre, med en gammel Mand under Armen?

Philippa.

Nei!

Eline.

Det var da en sød Gentleman! Han var endnu kiønnere end Gartnersvenden, det kan jeg forsikkre Dem.

Philippa.

Saa maa han have været grumme deilig.

Eline.

Men et Træk huede mig dog ikke af ham.

Philippa.

Nu da?

Eline.

Han gav en fattig Kone en Almisse; og det er kun at bestyrke slige ørkesløse Mennesker i deres Lediggang; og saa havde det pialtede Dyr ovenikisbet overtraadt Plakaten, hvor der udtrykkelig staaer, at ingen Betlere og Hunde maae understaae sig at komme ind, mens andre skikkelige Folk spadsere her.

Philippa.

Det staaer der ikke, Frøken Eline.

Camilla

(træder frem; hun har fattet sig, og siger halvspøgende):

Eline! Vil du ægte ham? Denne Høimodige, som i Forbigaaende kaster en Skiærv til en Betlerske?

Eline (forskrækket).

Ægte ham? Ak min stakkels Cousine har tabt Forstanden.

Camilla.

Jeg havde tabt den; men jeg forsikkrer Dig, at jeg netop i dette Øieblik har fundet den igien.

Eline.

Havde Du tabt den? Ja tænkte jeg det ikke nok. (sagte til Philippa): Det arme Barn! Saadan er det at være altfor klog. Man siger jo, Taabelighed og Genie ere Sødskendebørn.

Philippa.

Ja vist ere de Sødskendebørn!

Camilla.

Jeg spørger endnu engang Cousine, vil Du ægte den smukke unge Advocat? Bestemt kan jeg intet love, men det er muligt, at han kommer og frier til Dig endnu idag.

Eline.

Ak min kiære, bedste Veninde! spøg med alt Andet, men ikke med det. Man maa ikke lege med Ild. Hvor var det muligt?

Camilla.

Finder Du det umuligt, at en smuk ung Mand elsker Dig?

Eline.

Nei, det ikke; men —

Camilla.

Jeg har her bag Hækken hørt ham tale om dig, og rose een af dine meest glimrende Egenskaber.

Eline.

Siig mig for Himmelens Skyld, hvad var det for een? Kiender jeg den? Man kiender sig ikke selv.

Camilla.

Eier Du ikke 40000 Rdlr.?

Eline.

Aa Herregud! var det den glimrende Egenskab?

Philippa.

Camilla, fat Dig! (afsides). Jeg frygter for, at denne pludselige Sorg har forvirret hende.

Camilla (stirrer ud af Scenen).

Der kommer han tilbage! Tilfældet begunstiger mit Forsæt —

Philippa (sagte til hende).

Hvad har Du ifinde?

Camilla.

Jeg vil blot vise den unge Mand hvor gaaset jeg er. (høit). Spadseer lidt omkring i Haugen, Philippa, med min Cousine! Maaskee Eline, naar Du kommer tilbage, er Din Lykke giort.

Eline.

Ak Camilla! kan Du udrette det, saa vil jeg troe, Du er stærkere end Samson eller Herkules, hvad han hedder derhenne, som overvinder en Løve.

Camilla

(lægger Haanden paa sit Bryst).

Jeg har overvundet mit Hierte, jeg er stærkere end Samson.

(Eline og Philippa gaae. Camilla sætter sig hen paa en Bænk og strikker).

Alfred (kommer hurtig).

Saa slap jeg da den Gamle tilsidst! Jeg haaber den Engel er her endnu. Gud, der sidder hun! — Den ønskeligste Leilighed af Verden. Hun har tabt en Sløife af sin

Hat; — jeg har fundet den; — hun maa jo have sin Eiendom tilbage! Og dog skiælver og bæver jeg, som om jeg vilde begaae en Forbrydelse, og har neppe Mod til at tale.

(han hilser ærbødigt).

Tilgiv, naadige Frøken — at jeg ukiendt — har fundet en Sløife — jeg har fundet en Sløife — falden af en Damehat. Den skulde vel ikke være Deres?

Camilla

(staaer op og modtager den høflig).

Jo, det er min, min Herre! Jeg takker Dem meget.

Alfred (afsides).

Kold og fremmed, som om vi aldrig havde seet hinanden før. (høit). Frøkenen tager mig ikke min Dristighed ilde op?

Camilla.

Bevares min Herre! Det er jo en stor Artighed. Maa jeg spørge, mødte De ikke et Par unge Damer henne i Gangen?

Alfred.

Jo, naadige Frøken.

Camilla.

Det er mine Veninder! Vi skulde hiem, Klokken er nok mange?

Alfred (seer paa sit Uhr).

Strax ni, naadige Frøken.

Camilla.

Allerede. Gid de vilde skynde sig!

Alfred (afsides).

Et kostbart Øieblik gaaer unyttet bort. Før, naar vi saaes i Fraskand, mellem Tusinde, vare vi Fortrolige. Her i Centrum iiskolde Fremmede. (høit). De gaae langtsomt, for at nyde den kiølige Morgenstund. Her er blevet ret nydeligt.

Camilla.

Ja — her er ret smukt i denne Have.

Alfred.

Saa deiligt friskt, efter sidste Regn; men dog varmt — dog lummert endnu, finder jeg.

Camilla.

Det kan jeg ikke sige. Heden trykker mig ikke.

Alfred (afsides).

Et sødt Organ! (høit). Nei rigtignok kunne vi ikke klage over Hede, her tillands i Almindelighed. De Franske sige jo om os, til Spot, at vi have ni Maaneder Vinter, og tre Maaneder koldt.

Camilla.

De Franske have just ikke altid Ret. Jeg elsker mit Fædreland og dets Natur, og finder det følesløst og udelikat af Fremmede, at laste vort Clima, hvortil Skiæbnen binder os for Livstid, i det Øjeblik, vi vise dem Giæstfrihed. Og overalt, denne Lasten Clima er jo kun en Selvbeklagelse over, at man ikke er vant til det, hvorved vi befinde os vel.

Alfred (sagte).

Forstand — Ild — Følelse! Men lidt spydig. Det havde jeg ikke troet. Maaskee vredes hun over, at jeg ikke bedre forstaaer at nytte Leiligheden. — Frisk Mod! — (høit). Min naadige Frøken, det kunde maaskee synes ubeskedent, hvis jeg vover — strax — uden ret at være Dem bekiendt; — dog, jeg har ofte havt den Ære at see Dem for!

Camilla (undseelig).

Mig synes ogsaa næsten —

Alfred (sagte).

Gud være lovet! Skyen klarer op. (høit). Taler jeg ikke med Frøken Blumau?

Camilla.

Jo, min Herre! (sagte). Men han veed ikke hvilken er hvilken. (høit). Vi ere to Cousiner af samme Navn; hvem af os mener De?

Alfred (venlig).

Jeg mener Dem, Frøken! Hvilken af de to Cousiner, veed jeg endnu ikke.

Camilla (sagte).

Rigtig! (høit). Camilla, min Cousine, gaaer derhenne. Mit Navn er Eline. Justitsraad Blumau er min Stedfader. Min Moder døde fra mig, da jeg var ganske lille. (sukker). Den Arv hun efterlod mig, trøster kun slet for Savnet af en Moder.

Alfred (afsides).

Eline! søde Navn. Men hvorfor taler hun strax om sine Penge? Det kan jeg ikke lide. Dog, hun er selv forstyrret. Jeg vover det! — (høit). Tilgiv, Frøken, at jeg nytter Øieblikket, og søger at giøre en Dames Bekiendtskab,

som fra det første Øieblik, jeg saae hende, har giort et uudsletteligt Indtryk paa mit Hierte. — De veed det! Jeg siger Dem intet Nyt. Tit har mit Øie sagt Dem alt, hvad min Læbe kun slet og forvirret vover at gientage De har ikke undveget mit Blik! De er ædel og uskyldig, og Deres Siæl ligger i Deres Øie. Jeg føler, at jeg overtræder Velanstændigheden, ved strax, i første Samtale — — De er forstemt — min Nærværelse mishager Dem. O, kiære Frøken! saaledes saae De ikke paa mig, naar et vidt Rum adskilte os.

Camilla.

Afstand forskiønner! Indbildningskraften drømmer sig Idealer. Tag nu tiltakke med mig, min Herre, som jeg virkelig er.

Alfred.

Maaskee seer jeg Dem aldrig meer! Tilgiv min Fremfusenhed! Jeg har længe nok været altfor tilbageholden. Jeg har aldeles ikke vovet at nærme mig Nogen i Deres Kreds, eller at spørge om Dem. Jeg vidste kun, at De var en Frøken Blumau; og den søde Blomst i Deres Navn var mig nok.

Camilla.

De kiender altsaa ikke min Stedfader endnu?

Alfred.

Nei, kun af Navn.

Camilla.

Nu, da vil det vist være ham særdeles kiært at giøre Deres Bekiendtskab. Det er hans Fødselsdag idag; det er en god Leilighed; thi han seer gierne, man kommer og gratulerer ham.

Alfred.

O Gud! De tillader mig —

Camilla (munter).

Ja, hvorfor ikke det? I vort Huus komme Saamange, der ikke have større Adkomst til vort Bekiendtskab, end De. Men jeg maa dog sige Dem, lad Dem ikke forlede af min Stedfader. Thi, — oprigtig talt — han elsker mig ikke meget. Han vilde gierne bestyre min Formue; og for at fkræmme Beilere fra Huset, har han udspredt om mig, at jeg var uvidende, enfoldig, indbildsk — kort sagt — en Gaas!

Alfred.

Umuligt!

Camilla.

Men — De gaaer raſk tilværks, og Omſtændighederne ſtaae Dem bi. — Siig ham reent ud Deres Mening om mig. Det vil glæde mig, at han tvinges, til at faae lidt bedre Tanker om ſin Datter, naar han hører hende roſe af en Mand, ſom han har Agtelſe for.

Alfred.

Himmelſke Pige, De tillader mig altſaa —

Camilla (kold).

Giør hvad De vil, min Herre! Men ſkaan mig for nøiere Forklaring. — Alt hvad jeg har at ſige Dem, er, at hvis De vil vinde min Fader, ſaa maa De ſøge at ſætte Dem i Gunſt hos min Couſine Camilla, ſom kommer der tilbage. Det vil ikke falde Dem vanſkeligt. Et Par venlige Ord ville være tilſtrækkelige; iſær naar De med Overbærenhed veed, at finde Dem i hendes Væſen. Thi, jeg vil tilſtaae Dem, hun er lidt forfængelig, og ſeer gierne, at man roſer hende.

Alfred.

Befal over mig, Hulde! Jeg er Deres Slave.

Philippa og Eline komme tilbage.

Camilla

(gaaer den Sidste imøde og siger sagte til hende).

Kom, min Veninde! Som tænkt, saa skeet! Han er ganske indtaget af Dig.

Eline.

Er det muligt? (Hun neier for Alfred som hilser hende ærbødigt). Tienerinde, min Herre!

Alfred.

Min naadige Frøken, jeg er henrykt ved at giøre Deres Bekiendtskab. Deres Veninde har talt saameget til Deres Roes —

Camilla.

De vil snart see, at Originalen langt overgaaer min svage Copie.

Eline.

Maa jeg spørge, hvem har jeg den Fornøielse at tale med?

Alfred.

Alfred Greenaae. Advocat!

Eline.

Ah, det er mig en stor —

Camilla.

Herr Greenaa har Lyst til at giøre Faders Bekiendtskab; synes Dig ikke det var smukt, hvis han gik op og gratulerede ham idag?

Eline.

O, overmaade smukt! Det vil være min Fader en sand Glæde at see Dem, min Herre.

Alfred (sagte til Camilla).

Hendes Fader?

Camilla.

Hun fortalte sig, hun mener: min Onkel!

Alfred (høit).

Og — dersom jeg i Fremtiden skulde behøve det, tør jeg da giøre mig Haab om, naadige Frøken, at jeg i Dem vil finde en Beskytterinde, der vil understøtte mine Bønner?

Eline.

Min Herre! Det er vel meget forlangt, i første Samtale.

Camilla.

Det maa Du tilgive ham! Det er paa Advocatmaneer. Jeg har hørt, at de Herrer ved Deres Processer altid giøre store Fordringer i Deres Indlæg, for at Dommerne siden kunne slaae noget af.

Alfred (venlig bebreidende).

De er haard imod mig, naadige Frøken!

Eline (sagte til Camilla).

Ak hvad det er en smuk Mand!

Camilla (sukker).

Altfor smuk, desværre!

Gartneren

(kommer med Blomster).

(Sang).

Jeg kommer, som Frøkenen mig har befalt,
Med udsøgte Blomster.

Eline.

Alt godt, kiære Ven!
Bring Blomsterne hiem, og naar de er betalt,
Tag Kurven igien!

Gartneren (afsides).

Har Veiret forandret sig? Før var hun mild,

Som deiligste Juni, med Himmelen blaa;
Men nu er hun graa,
Med Panden i Slud, som en Dag i April.

Eline (afsides).

Hvad vover den Gartnerdreng? Gior han mig Cour?

Gartneren (ligesaa).

Gud hvor hun er suur!

Eline.

Var før jeg for høflig, for venlig maaskee?

Gartneren.

Nu falder der Snee!

Alfred (til Camilla).

Jeg vover da til Deres Fader mig nu.
O giv mig til Afsked et venligt Farvel!
Saa følger mig Held.

Camilla (til Eline).

Veninde svar Du!

Eline.

At see Dem, min Herre, vil være ham kiert.
Han skiønner paa alt, hvad at yndes er værdt.

Camilla. Eline. Philippa.

At see Dem, min Herre, vil være ham kiert!
Han skionner paa alt, hvad at yndes er værdt.

Camilla.

Saa skynd Dem, min Herre! saa skynd Dem kun snart!
At ei De fortryder der' Pillegrimsfart.

Alfred (sagte).

De spøger?

Camilla (ligesaa).

Jeg spøger! Jeg nødes dertil;
Men Alvor kun skiules af lystige Spil.

Philippa (afsides).

Jeg ikke forstaaer dette sælsomme Spil.
Hvad tænker Camilla? Hvad mon dog hun vil?

Chor.

Camilla. Alfred. Eline.

Nu vi kort maae Afsked tage;
Men vi sees jo snart igien.

Alfred og Eline.

Fremtid spaaer os lyse Dage.

Camilla (for sig).

Fremtid spaaer kun mørke Dage.

Eline.

Hiertet fandt en trofast Ven.

Alfred.

De forsmaaer ei Deres Ven!

Gartneren (afsides).

Først forgabet, siden vrage!
Haabet svandt som Røgen hen.
Men jeg vil mig ei beklage,
Himlen blier vel blaa igien!

Philippa (afsides).

Glæden vender sig til Klage!
Kommer aldrig den igien?
Først bedraget, saa bedrage!
Hvor er nu den omme Ven?

Anden Handling.

(Et prægtigt Værelse, med Lysekrone. Paa et drapperet Bord ligge nogle Foræringer. Paa Væggen sees to store Bogstaver F. B. af Blomsterhængler. I Baggrunden en Fløidør).

Blumau. Eline.

Blumau.

Ja seer Du, kiære Ellen! Dine 40000 Daler drage bestandig Friere til Huset; men hvem er det? Letsindige, forvildede unge Mennesker, uden Formue, Rang, Embede. Hvad kan det hielpe? Hvorfor, troer Du, Fluerne stimle hen til Honningkoppen? Er det af Kiærlighed til Koppen? Nei, paa min Ære! kun til Honningen, der er i. Men det er en farlig Ting, saadan at sætte Honning hen i Vinduet! Man har Exempler paa, at slikmundede Børn ere forgiftede deraf.

Eline.

Men Papa, her tale vi jo ikke om Børn, men om vorne Folk; ikke om at forgiftes, men om at giftes. Jeg forsikkrer Dem, der kommer med det første en ung Mand, som De intet vil have imod; men det vilde være indiscret endnu af mig at nævne ham.

Blumau.

Ja mit Barn, jeg er kun Din Stedfader; men Du veed, jeg staaer paa Dit Bedste, som om jeg kunde være Din kiødelige Fader. Det var jo ogsaa min Broder!

Eline (sagte).

Ja vist staaer han paa mit Bedste, det faaer jeg at føle.

Blumau (lytter).

Men kommer der ikke nogen op ad Trappen? Det er vist Giæsterne.

Eline.

Nei endnu ikke. De forsamle sig nede i Stuen, og saa komme de op paa engang og synge Geburtsdagsvers hvorpaa Papa triner ud af sit Cabinet.

Blumau.

Jeg maa da affectere en vis Forbauselse, ved at opdage dette Bord med Gaverne, og mit Navn, derhenne paa Væggen. Men har Du nu ogsaa sørget for en brillant Dejeuner à la fourchette?

Eline.

Det forstaaer sig. Den virkelige Skildpadde damper alt Sølvfadene.

Blumau (rørt).

O det er dog sødt at fødes til Verden! Livet er dog skiønt, naar man nyder det paa en værdig, behagelig Maade.

Eline.

De delicateste Vine, en skiøn Taffelmusik.

Blumau.

Den Frokost vil svie til min Lomme.

Eline.

Det gaaer jo af mine egne Penge, Papa.

Blumau.

Ja, men jeg skal dog giøre Udlægget.

Eline.

Den Baggatel!

Blumau.

Nu — "Wer wollte sich mit Grillen plagen, so lang uns Lenz und Jugend blühn" siger Hölty. Men jeg hører et forfærdeligt Rabalder paa Trappen; nu maae de vist være i Anmarsch.

Eline.

Ja nu er det Alvor! Nu maa jeg bede Papa retirere ind i sit Cabinet.

Blumau.

Jeg sidder i Forretninger, til op over Ørerne.

(Gaaer).

Chor

af Tanter, Onkler, Fættere og Cousiner.

Paa denne kiære Fødselsdag
Vi nærmer os, i Vennelag,
Den elskte Onkels Arnested
Og frydes høit derved.

Eline.

Velkommen, mine naadige Tanter, Onkler, Fættere og Couſiner! Nu kommer Papa ſtrax. Han veed ſlet ikke, at det er hans Geburtsdag, og jeg tænker vi ſkulle ſurprenere ham paa en ret behagelig Maade. Ville de være ſaa gode, at ſynge lidt endnu, ſaa hører han dem nok; thi han ſidder i Forretninger, til op over Ørerne.

Chor.

Paa denne kiære Fødſelsdag
Vi nærmer os i Vennelag —

Blumau (raaber indenfor):

Ellen! Ellen! Hvad er det for en Støi? Jeg kan ikke have Ro til mit Arbeide.

Eline
(aabner Døren til Cabinettet).

Aa Papa! Der er nogle gode Venner af Familien, ſom gierne vilde have den Ære at hilſe paa Dem i Formiddag, hvis De har Tid.

Blumau.

For mine Venner har jeg altid Tid. Om Forladelse, nu kommer jeg strax.

(Han kommer ud, og stiller sig høist forundret an).

Chor (i en triviel Melodie).

Held og Lykke, Lyst og Glæde
Ædling, smile paa din Vei!
Du paa Roser stedse træde,
Lilier og Forglemmigei.
Fra dit Hierte Sorger vige!
Taarer i vort Die staae;
Lad da nu vor Taushed sige,
Hvad ei Læberne formaae.
(Fortissimo med alle Instrumenter).
Lad da nu vor Taushed sige,
Hvad ei Læberne formaae.

Blumau

(tager sit Lommetørklæde frem, og tørrer sine Øine).

Jeg føler mig inderlig bevæget, — overrasket, — mine høistærede Venner. En dyb Følelse giennemtrænger mig, og gior det til Umulighed at tolke, hvad der foregaaer i mit

Andre. Er det muligt? Det er min Geburts — min Fødselsdag, vilde jeg sige. Tredsindstyve Aar! De ere svundne som en Drøm. Men Eline! Var det Ret, at lade Din Fader i Uvidenhed? Veed Du ikke, at en altfor pludselig Glæde — Aa Herregud! der have de hængt mit Navn in effigie. Jeg maa græde som et Barn!

Nogle.

Den gode Mand!

Andre.

Et fortræffeligt Hierte!

Chor.

Gunstigst ville De behage
Vore Gaver at modtage,
Skiøndt Værdien ei er stor.

Blumau.

Ak, min Tunge mangler Ord.

Eline.

Meerskumspiben, Sælhundsposen,
Tegnebog brodeert med Rosen,
Af Elines Haand modtag!

Blumau

(lægger hendes Haand paa sit Bryst).

Datter! føl mit Hiertes Slag!

En Tante.

Ulden Brystdug, god til Vinter,
Kniplet af mig selv, see her!

En Onkel.

Du har gode Fugleflinter,
Tag endnu dog denne der!

En Niece.

Ei forsmaae min Onkel vilde
Denne grønne Fløils-Kasket?

En Neveu.

Vilde vel min Onkel spille
Skak iblandt, paa dette Bræt?

En Fætter.

Dersom Du paa Veien trues,
Var en Stok vel ei saa slem?

En Anden.

Disse Sporer paa kan skrues,
Og behøve ingen Rem.

En Svoger.

Jeg har ingen Sølverbarrer,
Ven, at byde Dig idag;
Paa en Kasse med Cigarrer
Kaster Du vel ikke Vrag?

En ung Pige.

Tre Par Handsker!

En gammel Kone.

Eet Par Briller!

Blumau.

Kiære! seer, min Taare triller.

Chor.

Vore Gaver ei forsmaae!
Ord for os vil ikke flyde.
Lad da denne Taushed tyde,
Hvad ei Læberne formaae!

Blumau.

Tusind Tak! Gud velsigne dem! Jeg føler mig altfor uværdig, til denne Deeltagelse og Opmærksomhed; den kommer saa par bricole! Imidlertid, inderlig velkomne! Det gier mig kun ondt, at vi intet Godt have at byde Dem

igien. Det skulde da være, at Eline havde sørget for en Frokost paa egen Haand.

Eline.

Kan De tvivle derom, Papa?

(Hun gaaer hen og lukker begge Fløidørre op; man seer et prægtigt Taffel, og hører en brillant Taffelmusik).

Blumau.

Ak, det kiære Barn! Hun har dog et godt Hierte, og er mig inderlig hengiven.

En Onkel.

Ja det er virkelig en allerkiæreste Pige.

En Tante.

Snak mig ikke om min lille Ellen! Det er en Perle.

En Fætter (sagte).

Der gives ogsaa uægte Perler.

En Niece.

Tante maae ikke sige Ellen, men Eline.

Tanten.

Lær Du mig ikke, hvad jeg skal sige, Mamsel! Jeg skal frabede mig, at Du altid retter paa min Udtale.

Onkelen.

Nu, saa lad os nu i Guds Navn gaae tilbords, og drikke det lille Barns Skaal.

Eline (skielmsk).

Maaskee der bliver endnu en Skaal at drikke.

Onkelen.

Hvordan det, mit Godt?

Eline.

De maae forlade mig, det er en Hemmelighed; men den bliver opklaret, inden vi vide et Ord deraf.

(En Tiener kommer og hvisker Blumau noget i Øret).

Blumau (fortrædelig).

Ah Herregud, hvad vil nu han? Han er jo ingen Lem af Familien.

Eline.

Hvem er det?

Blumau.

Den unge Advocat Greenaa.

Eline.

Tael De kun med ham, Papa! Hvem veed, hvad

det er godt for? (halvsagte). Hvad han ikke er, kan han maaskee blive.

(Hun gaaer med Selskabet, Fløidørene lukkes).

Blumau (ene).

Skulde det være muligt? Den unge Greenaa! Det var i det mindste en Svigerson, man havde Ære af. Men, hvor han kan falde paa — Dog, Kiærligheden er blind. A la bonheur! Men jeg vil dog vare ham itide; hvad jeg altid pleier, med min Steddatters Friere.

Alfred

(kommer og hilser ærbødigt).

Jeg veed ikke, om jeg har den Ære, at være kiendt af Herr Justitsraaden?

Blumau

(tager venligt hans Haand).

Den unge Advocat Greenaa?

Alfred.

De kiender formodentlig min Onkel?

Blumau.

Gamle Jørgen Greenaa! hvo kiender ikke ham? Han var Deres Mentor, og er det vel endnu.

Alfred.

Sandelig, jeg er min Farbroder uendelig forbunden! Skulde han skade mig med noget, saa var han uskyldig; saa var det, fordi jeg, som hans Broderson, vækker Forventninger, som jeg ikke er istand til at opfylde.

Blumau.

De er beskeden! En sjelden Dyd hos et ungt Menneske. O De kan aldrig troe, hvor det glæder mig, at træffe Beskedenhed hos unge Mennesker.

Alfred.

Det er en behagelig Egenskab baade hos Unge og Gamle, Herr Justitsraad! Tillader De, at jeg gratulerer Dem, paa Deres Fodselsdag?

Blumau.

Jeg takker Dem meget! Jeg takker Dem meget for Deres Opmærksomhed, min unge Ven!

Alfred.

Jeg er maaskee ikke saa ung, som Herr Justitsraaden troer.

Blumau.

Nu, De kan dog ikke være over en 2 a 23 Aar.

Alfred.

Jeg er ikke langt fra de tredive.

Blumau.

Er det muligt? Nu, der slægter De atter Deres Onkel paa, en Gubbe paa 70, og som dog ikke lader til at have meer end 60 paa Bagen. Det var Ret! Man maa altid være ti Aar yngre, end man er, saa bliver man aldrig for gammel.

Alfred.

Men om jeg ogsaa kunde tage ham til Mønster i alt andet, saa er der dog een Ting, jeg ikke agter at ligne ham i.

Blumau.

Og det er?

Alfred.

Min Onkel er Peberſvend.

Blumau.

Og det vil De ikke være? Nu, det er der jo gode Raad for. Hvad ſkulde der være i Veien, naar De har fundet en Pige, ſom De holder af, og ſom ynder Dem?

Alfred.

Saa manglede dog endnu Eet.

Blumau.

Og hvad?

Alfred.

Faderens Samtykke.

Blumau.

Skulde det være vanskeligt at faae?

Alfred.

Det maae De selv besvare.

Blumau.

Hvordan, min unge Ven?

Alfred.

Jeg elsker Deres Steddatter.

Blumau.

Er det muligt? Min Cline?

Alfred.

Paa hende tænker kun min Aand,
I hvor jeg gaaer, hvorhen jeg træder.
Et sagte Tryk af hendes Haand,
Er mere værd, end alle Glæder.
Et Smil paa hendes Læbe sødt, —
Og al min Sorg og Frygt forsvinder.
Naar hendes Die mit har mødt,
Da farver Haabet mine Kinder.

Men stundum, naar en dunkel Sky
Den lyse Pande mørk omtaager,
Maa jeg forstemt og modløs flye
Til dunkle Lund, hvor Maanen vaager.
Min Barndomsven, den runkne Eeg,
Jeg haabløs maa til Hiertet trykke;
Da Maanen staaer saa kold, saa bleg,
Saa fiern, saa fremmed, som min Lykke.

Blumau.

Det var meget! Skulde Eline have giort slig Virkning paa en ung Mands Hierte?

Alfred.

Jeg er sikkert ikke den første Frier, Herr Justitsraad!

Blumau.

Nei, her har været over en Snees; men jeg gav dem alle Løbepas, thi jeg mærkede nok, hvad Magnet der trak. Naar en Pige i vore Dage har nogle Skillinger —

Alfred.

Jeg forsikrer Dem, det er ikke den Magnet, som trækker mig.

Blumau (spøgende).

Ja, naar det ikke er Magnetisme, Electricitet, synes mig, kan det endnu mindre være.

Alfred (i samme Tone).

Der gives baade en positiv og en negativ Electricitet; den stedfaderlige, eller frastødende, pleier undertiden at være af sidste Slags.

Blumau.

I Grunden er der jo intet Væsenligt at klage over lille Ellen. Som overalt, hvad det Væsenlige angaaer, — det er ikke værd at tale om!

Alfred.

Forlad mig, jeg er ganske af den modsatte Mening.

Blumau.

Det kan jeg tænke, siden De er forelsket. Men Eline er jo ogsaa en ret smuk Pige; og hun har en deilig Syngestemme.

Alfred.

Naa saa den har hun dog?

Blumau (smilende).

Og saa har hun 40000 Daler.

Alfred.

Jeg fortiener selv meget som Advocat, og jeg skal arve min Onkel.

Blumau.

Nu forstaaer jeg Dem! Hvor godt Folk er, komme godt Folk til. De giver Dem for Penge, siig det kun reent ud! Jeg vil være lige saa oprigtig: Det har jeg paa min Ære ogsaa giort. Men ved Tidsomstændighederne er jeg kommen paa Knæene.

Alfred.

Jeg spørger ikke om hendes Formue.

Blumau.

Jeg har nydt Renterne deraf hidindtil. Naar hun bliver givt, er det forbi. Dette Tab vilde ruinere mig.

Alfred.

Jeg lader Dem nyde Renterne af Deres Steddatters Formue, saalænge De lever.

Blumau (omfavner ham).

O Du Phønix, af en Elsker! Saa skal De saa Gud ogsaa have hende, som hun staaer og gaaer.

Alfred.

De giør mig usigelig lykkelig.

(Giæsterne komme ind med Glas i Hænderne).

Tanten.

Kan man troe Rygtet? Maa man stole paa en lille Skielm, som har sladdret af Skole?

Blumau.

Har I hørt det, mine Venner? Nu, hvad siger I?

Onkelen.

Hvad vi sige? Vi sige Amen! Til Lykke og Velsignelse! Seer Du ikke, vi komme med Glassene i Hænderne? Lad dem klinge! De ere mere veltalende, end vi. Vor Glæde er stum; det veed Du allerede fra før af.

Alfred (henrykt).

Eline! søde Pige! Kan jeg troe min Lykke?

Onkelen.

Hvad have vi videre Vidnesbyrd behov? Der have vi Brudgommens egen Tilstaaelse.

Blumau.

Men hvor er Bruden?

Tanten.

Hun er saa undseelig, den lille Stakkel. Hun staaer bag Døren derinde, med de unge Piger. De omgive hende i en tæt Ring, for at fritte hende ud.

Blumau.

See der kommer hun!

(De unge Piger komme med Eline, som skiuler sig mellem dem).

Tanten.

Skam Dig ikke, lille Ellen! Bliv ikke rød! Det er jo en ærlig Sag. Vi skal alle den Vei; det er Livets Bestemmelse.

Eline (sagte).

Giør mig dog ikke saa undseelig! Jeg er ganske forstyrret i Hovedet. Det er altfor tidligt. — Jeg bad Tante dog saa meget om ikke at forraade mig. Jeg har jo intet Afgjørende sagt.

Alfred.

Min Eline! Hvor er hun?

Blumau.

Der staaer hun!

Alfred

(farer forfærdet tilbage, ved at see hende).

Hvor? Hvad? Hvem? De Frøken Eline?

Tanten.

Eller Ellen! Det kommer ud paa Eet. Vælg selv Navnet, min Herre, efter Deres egen Smag.

Alfred.

Justitsraad Blumaus Datter?

Onkelen.

Eller Stedbatter! Det kommer altsammen ud paa eet.

Alfred (aflides).

Gud hvilken Snare! Skrækkelige Bedrag!

Blumau.

Hvad forundrer De Dem over?

Onkelen.

Omfavn Deres Brud, min Herre! Vær ikke undseelig, fordi vi ere saamange her tilstæde.

Tanten.

Glæden gior ham ganske tummelumsk i Hovedet.

Alfred

(i den høieste Bestyrtelse og Forlegenhed).

Tilgiv!

(holder sit Tørklæde for Ansigtet).

Eline.

Hvad fattes Dem?

Alfred.

Næseblod! Jeg maa et Øieblik ud i den fri Luft.

(Han styrter ud).

Chor (efter en lille Pause).

Angrer han, hvad han har lovet?
Bryder han igien sit Ord?
Som for et Medusahoved
Blegnet han tilbagefoer.

Onkelen og Tanten.

Kiærlighed ham kun bevæger.
Han er Din og evig Din!

Blumau (halv sagte).

Hvad betyde disse Streger?

Onkelen.

Fylder Glassene med Viin!

Alle synes vel om Tingen.
Skienker i, til bredfuldt Maal!
Drikker, ved Krystallets Klingen,
Brudeparrets Høitidskaal.

Eline (afsides).

Ak, hvor er han huld og deilig!
Men, hvi mon han mig forlod?

Blumau.

Aldrig mere ubeleilig
Kom mig noget Næseblod.

Chor.

Alle synes vel om Tingen.
Skiænker i, til bredtfuldt Maal!
Drikker froe, ved Glassets Klingen,
Brudeparrets Høitidskaal.

(De gaae ind).

En lille Hauge, omgivet af Bygninger og Mure, som bedækkes af grønne Hække; et Steenbilled staaer i en Fordybning, skiult af Buske.

Camilla. Philippa.

Camilla.

Nu er jeg rolig. Man nyder dog Livet meget mere, naar man ikke er forelsket. Kiærligheden er en Feber; den viser os alting i et falskt Lys, og røver Hiertet alle virkelige Glæder, for lutter taabelige Indbildninger.

Philippa.

Camilla, jeg vil ikke trættes med Dig om Kiærlighed; endnu kiender jeg den ikke af egen Erfaring. Men saameget veed jeg, medens Du elskede, var Du mild og venlig, og nu forstyrrer Vrede og ængstlig Uro Dit Hierte.

Camilla.

Jeg er urolig efter at vide Udfaldet af Herr Advocatens Visit hos min Onkel.

Philippa.

Hvad har Du giort! Indbildt ham, at Du var Din

Onkels Datter! At Du var Eline! Dersom han nu frier til hende hos hendes Fader, i den Tanke, at det er Dig?

Camilla.

Saa er det atter et plumpt Fusentasteri, hvis Udfald han maa takke sig selv for.

Philippa.

Grumme Pige! Jeg kiender ikke min Camilla igien.

Camilla.

O hvis Du havde kiendt mig ret før, Philippa, saa kiendte Du mig ogsaa nu. Jeg er saaret; dybt saaret! Fornærmet; dødelig fornærmet! Thi jeg har elsket, inderlig elsket ham; medens han hyklede Følelse for mig, berøvede en uskyldig Pige sin Ro, og drev det hierteløseste Spil, for at tilfredsstille sin Forfængelighed. For ham er Amor en uforskammet Dreng! Velan, saa lad nu Uforskammenheden finde sin Løn og sin Straf. Var han dristig nok, til strax, i første Øieblik, at tale til min Onkel om sin Kiærlighed, — (fordi han nu troer, at jeg er en Pige med Formue) — er da ikke et sligt Lapseri slig en Ydmygelse værd?

Philippa.

Men det ydmyger ogsaa Eline.

Camilla.

Hendes uafladelige Uartighed mod andre, forpligter ingen til Delicatesse mod hende. Hun bliver ikke latterligere derved, end hun allerede var. Forresten har jeg slet ikke giort det, for at hævne mig paa hende; thi hendes fiantede Væsen kan ikke fortørne mig.

Philippa.

Og hvis nu det hele Fiendskab til Alfred endnu blot kom af en Misforstaaelse?

Camilla.

Ikke engang mit Navn kiendte han. Tænk Dig, ikke engang mit Navn!

Philippa.

Men Du kiendte jo heller ikke hans! Vidste jo heller ikke hvem han var.

Camilla.

En Pige maa finde sig i tusinde Indskrænkninger! Hvad vover hun? Men en Mand —

Philippa.

Er ved slige Leiligheder ikke saa klog og behændig som et Fruentimmer. Kiærlighed er istand til at forvirre de bedste Hoveder; den forfører de klogeste Folk til at handle bagvendt; og fra en overdreven Forsigtighed og Selvtvang, hele Aar, falde de undertiden pludselig med Døren i Huset.

Camilla.

Nei, hans Spøg i Samtalen med den gamle Onkel imorges, var for plumpt, for koldt, for haanligt, til at han nogensinde har kunnet elske mig. Saaledes taler man ikke om en kiær Gienstand. Jeg har aldrig forstyrret hans Søvn eller hans Spiselyst! Naar jeg saae paa ham, var han af Høflighed nødt til at see paa mig igien.

Philippa.

Ja det sagde han rigtignok. Men nu hans Opførsel i Din Nærværelse! Jeg saae Kiærlighed til Dig i hans Die. Saaledes bærer ingen Mand sig ad, som ikke er forelsket.

Camilla.

Forelsket? En Smule forelsket? Ih nu, hvorfor ikke det? Det vil jeg gierne troe. Men den fornærmer mig endnu meer end Kulde, denne kortblussende, falske, egen-

kiærlige Straaild, der hvert Øieblik flammer og gaaer ud igien, ligesom Omstændighederne føre det med sig. Gud bevare mig for saadan en Mand! Vee den Yngling, der spiller Boldt med en uskyldig Piges Hierte, og ved sit Lefleri vækker en alvorlig Lidenskab i hendes Barm. Han fortiener Foragt! Han fortiener en saadan Ydmygelse!

Philippa.

Du er bleg, Camilla! Du befinder Dig virkelig ikke vel.

Camilla.

Det siger intet. Lad mig kun blive syg! Lad mig døe! Hvad har jeg meer at leve for i denne Verden?

Philippa.

Saa sandt jeg lever, der kommer han.

(Alfred kommer).

Camilla.

Lad os flye! (hun vil gaae).

Alfred

(med Fatning og Følelse).

Et Øieblik, Frøken! Jeg har kun et Ord at sige Dem, og De seer mig aldrig meer.

Hver anden Fryd var tom og mat,
Mig bandt kun Kiærlighedens Glæde;
Hvor ei min Elskte var tilstæde,
Var Vaaren kold og Dagen Nat.
Det gamle Sagn om Engle smaae
Igien mig sværmerisk oplued;
Jeg drømte, jeg en Engel skued,
Naar, Grumme, jeg Dit Aasyn saae.

Men Du har kold Din Ven forraadt!
Den skionne Ild som varme skulde,
Den blev et Spil kun for Din Kulde.
Du har Naturen overtraadt.
Min Barm er saaret, sønderslidt!
Jeg vil ei tæres hen af Noden;
I fremmed Land jeg søger Døden.
Camilla see — det Værk er Dit!

(Han gaaer).

Camilla

(vrider fortvivlet sine Hænder).

O jeg har syndet! Jeg har miskiendt ham. Meer

end Beviis, meer end tydelig Forklaring, har hans Blik, hans Følelse, hans dybe Sorg, talet og forsvaret sig for mit Hierte.

Philippa.

Saa lad mig hente ham tilbage!

Camilla.

Nei, for Guds Skyld ikke! Hvormed kan jeg giøre min Brøde god? Han tilgiver mig aldrig. Jeg har beskiæmmet ham, givet ham til Priis for Hævn, Forfølgelse, Latter og Spot.

Philippa.

Stakkels Veninde! Sagde jeg det ikke nok?

Camilla.

Kun af Kiærlighed til mig, søgte han at føre sin Onkel bag Lyset.

Philippa.

Og af Kiærlighed til ham, førte Du ogsaa Din bag Lyset. Kiærlighed anklager og undskylder Eder begge. Du er forstyrret; jeg maa tænke og handle for Dig. Hvordan vi faae den Knude løst, som Din Heftighed har knyttet, veed jeg endnu ikke. Men — I elske hinanden — det er

Hovedsagen. Et Øjebliks Ubetænksomhed, et overilet Skridt skal hverken skille Dig ved Dit gode Navn, eller Din Lykke. Jeg vil gaae til den gamle Greenaa. Det er en klog, fornuftig Mand! Han vil bringe Sagen i Rigtighed.

Camilla.

Hvorledes? Du flyer til den, som Alfred søgte at undflye?

Philippa.

Af hans Tale hørte jeg, at han er en godmodig gammel Mand. Vor Tillid vil forsone ham, og han vil ikke giøre sin Brodersøn ulykkelig.

Camilla.

Og om vi ogsaa forsonede ham — Alfred forsone vi aldrig!

Camilla.

Aldrig han kan mig tilgive;
Stolt han sig føler, som Mand.
Løs han sig fra mig vil rive,
Iler til fremmede Land.

Philippa.

Elskov paa Flugten ham følger,

Spirer i Hiertet paa ny,
Agter ei Bierg eller Bølger.
Hvo vil for Kiærlighed flye?

Camilla.

Snart skiller tusinde Mile
Mig, fra mit Haab og mit Mod.

Philippa.

Fuglen saa langt ei vil ile,
Den har en Traad om sin Fod.

Camilla.

Natten skal høre min Klage,
Eensomhed dele mit Savn.

Philippa.

Kiærlighed vender tilbage
Snart, i Forsoningens Favn!

(De gaae).

Tredie Handling.

Værelse hos den gamle Greenaa. To Fremmede, en stor sirskaaren Mand, klædt som en Matros, og en lille tynd Person i en graa Kiole, tarvelig men reenlig, staae hver i sit Vindue, vente og tie længe stille; endelig siger:

Den Første.

Han bliver farlig længe borte idag, den Procurator.

Den Anden.

Han har meget at løbe om, skal jeg sige os; han tager paa Landet imorgen.

Den Første (forundret).

Hvad Fanden er det? Seer jeg ret? Det er jo min kiedelige Broder, Jeremias Preen.

Jeremias (kold og misfornøiet).

Morten Preen! Er det Dig? Er det muligt? Jeg troede, Du var druknet for længe siden.

Morten (med Lune).

Jeg skulde druknes, men fik Pardon, og reddede mig, i Skibbrudet, paa en Bicelke.

Jeremias (sagte).

Det var nok en Galgebielke! (høit). Naa det er mig kiært. Hvordan befinder Du dig?

Morten.

I lang Tid har jeg neppe havt det, saa jeg kunde ligge tør. Men nu er jeg ovenpaa.

Jeremias.

Det er mig kiært!

Morten.

Jeg har saa meget, jeg kan drikke op i otte Dage. Mere forlanger jeg aldrig forud.

Jeremias.

Alting oder Du op i otte Dage? Du er endnu den Gamle, seer jeg.

Morten.

Og jeg Du er endnu ikke bleven yngre, seer jeg.

Jeremias.

Naar nu de otte Dage ere omme, hvad saa?

Morten.

Saa kommer næste Uge! I den har jeg gode Udsigter.

Jeremias.

Hvorledes det?

Morten.

Det skal jeg fortælle Dig; saa have vi noget at bestille, til Procuratoren kommer. Hør hvad der er passeret mig, siden sidst. For vor salig Faders Efterladenskab udrustede vi en Kaper i Krigens Tid. Jeg vovede min Troie; Du sad hiemme, og klamredes med den gamle Huusholderske. Jeg giorde Bytte, Hælvten fik Du. Jeg gik paa Comedie og spiste Gaasesteg, til alting var ødt; Du satte Dine Penge paa Ager, løb paa Børsen hver Dag, og spiste Vandgrød.

Jeremias.

Vandgrød er en sund Mad. Men alt det behøver Du jo ikke at fortælle mig; det veed jeg.

Morten.

Da jeg intet mere havde, og Du intet mere vilde laane mig —

Jeremias.

Jeg gav Dig hundrede Rigsdaler, paa den Condition, at Du aldrig skulde incommodere mig oftere, og reise din Vei.

Morten.

Giorde jeg ogsaa! Reiste til Batavia; — faldt i Vandet, — var nær slugt af en Krokodil, — kom op, — fik Colera morbus; — blev frisk; — fortiente Penge; — reiste hiem; — leed Skibbrud under Norge; — blev kastet op paa Bergens Kyst, vaad som en druknet Muus, fattig som en Kirkerotte.

Jeremias.

Det var haarde Conditioner! —

Morten.

Havde ikke noget at leve af; gik omkring mellem Biergene; spiste Vandgrød med Bønderne af irrede Kobberpotter. Det var ingen sund Mad.

Jeremias.

Nei, den maa koges i Jydepotter!

Morten.

Gik paa Biørnejagt! — lærte at kiende en polsk Biørnetrækker, herlig Karl! sandt Genie! — hialp ham at tæmme to Biørne og at faae dem til at dandse paa Bagbenene; — drog i Compagnie med ham giennem Sverrig, Finland og Lifland. — Kom i Klammerie med ham i en Kro; vi sloges; skiltes ad. — Beholdt den ene Biørn, — traf i Rostock Entrepreneuren for en Bande Abekatte; en vims Kiæltring, der ikke bærer Vand mod min Biørnetrækker; — slog mig sammen med ham; og kommer nu til Kiøbenhavn, for, med den høie Øvrigheds Tilladelse, at oprette et Morskabs-Theater, udenfor Østerport.

Jeremias.

Hvad for noget? Du vil opføre Biørne- og Abekattecomødier?

Morten.

Og Tragødier med. Biørnen kan ligge mausetodt! — Men vore Balletter er det bedste, især Gullivers Reise til Lilliput. Biørnen er Gulliver og Abekatterne Lilleput-

terne. Det gaaer prægtigt, maa Du troe!

Jeremias.

Nei det er for galt! Det kan jeg ikke tilstede.

Morten.

Hvad smaasnakker Du? Er det Dig ikke tilpas?

Jeremias.

Nei paa ingen Maade. En agtet, stræbsom Borgermand, der har Sit paa det Tørre, og med Tiden kan giøre sig Haab om en lille Rang, skulde have en Broder, der var Biørnetrækker og Abekattecomødiant?

Morten.

Ja hvordan vil Du blive af med mig?

Jeremias.

Jeg vil kiøbe Dig, til at forandre Dit Navn.

Morten.

Ja, hvad giver Du mig?

Jeremias.

Hundrede Daler.

Morten.

Top! Faaer jeg hundrede Daler, saa lover jeg,

at jeg aldrig meer skal kiendes ved Dig, og forandre vort adelige Familienavn Preen, til Syl, Spandrem, eller hvad Dig lyster.

Jeremias.

Velan! Jeg giver Dig dem, paa den Condition.

Morten.

Bravo! Nu kan man dog see, at Du er min Broder, og mener mig det ærligt.

Jeremias.

Nei, for Pokker! det er just det, ingen maae see.

Morten.

Der seer det jo heller ingen, uden vi.

Jeremias

(omfavner og kysser ham mekanisk).

Nu saa takker jeg da hierteligt, for alt hidtil bevist Slægtskab og Broderskab, som hermed ophører og ikke behøves meer. Pengene kan Du lade hente, naar Du reiser fra Byen. Fra nu af maae vi ogsaa sige De til hinanden.

Morten.

Som De behager!

Jeremias.

Hvad maa man herefter have den Ære at kalde Dem?

Morten.

Mit Navn er Syl, til Tieneste.

Jeremias (bukker).

Ærbødig Tiener, Herr Syl!

Morten (ligesaa).

Skyldigste Ditto, Herr Preen. Ak, hvorfor leve vore salig Forældre dog ikke endnu? De sloges selv tit, men elskede hinanden dog ret af Hiertet. En saa inderlig Afsked mellem deres Børn, vilde have tvunget dem Vandet af Øinene.

(De bukke for hinanden. Morten skraber ud tilbage med Benet, i det han vender sin Broder Ryggen. De gaae hver hen i sin Krog igien).

Jørgen og Alfred Greenaa komme, fulgt af en Sværm Mennesker.

Chor.

Ak, Herr Greenaa, vel De kommer,
Vi har længe paa Dem biet.
Jeg vil stædes for en Dommer!

Jørgen.

Nu begynder Litaniet.

Alle (i Munden paa hinanden).

Her er talende Beviser! —
Nu jeg ikke længer venter! —
Skal jeg taale hans Sottiser? —
Han betaler mig ei Renter! —
Jeg er meget Dem forbunden,
Hvis De kan mig Ret forskaffe. —
Han har slaaet mig paa Munden,
Bør nu Loven ei ham straffe? —
Jeg min Sag kan aldrig tabe! —
Mener De at jeg kan vinde?
Tænker han, jeg er hans Abe? —

Chor.

Jeg vil hævnes paa min Fiende!

Jørgen.

Mine Damer, mine Herrer,
De idag mig maa undskylde!

Tutti.

Det Processen kun forværrer,
Hvis den lægges paa en Hylde.

Jørgen.

Ganske sikkert jeg imorgen
Høre vil, hvad hver kan sige.

Chor.

Ak, hvis selv Dem trykte Sorgen!

En Pige.

Hielp mig dog, jeg arme Pige!
Jeg Elendigste paa Kloden,
Slig en Tort vil han mig vise?

En Kiærling.

Hun har traadt min Kat paa Foden,
Og det var kun af Malice.

Jeremias Preen.

Han opfylder ei Contracten!

En Kone.

Han mig banker efter Takten.

En Mand.

Skil mig ved den Grippenille!

Morten Preen.

Troer De, jeg faaer Lov at spille?

Jørgen.

Mine Damer, mine Herrer,
De idag mig maae undskylde.

Chor.

Det Processen kun forværrer,
Hvis den lægges paa en Hylde.

Jørgen (stamper utaalmodig).

Gior mig vred ei i Parykken!
Troer I, jeg er Eders Slave?

Manden.

Vredes han, saa vendes Lykken.
Lad idag da Fred ham have.

Jørgen.

Til imorgen!

Chor.

Til imorgen
Vil vi alle glemme Sorgen.
Naar imorgen ventes vi?

Jørgen.

Saa imellem Ni og Ti.

Chor.

Svigt os ei med Haabets Anker!

Jørgen.

Ei paa een Dag bygtes Rom.

Chor.

Godt Salarium der vanker,
Hvis der vanker gunstig Dom!

(De gaae).

Alfred.

Stakkels Onkel! De stimle jo omkring Dig, som Spurvene om Kirsebær, som Makrel om en Mand, der falder i Vandet, for at fortære ham levende. Hvor jeg beklager Dem! Hvor jeg hader en Beskiæftigelse, der sætter et ærligt Hierte daglig i den ubehageligste Forbindelse med den finere og grovere Pøbel.

Jørgen.

De fleste af disse Narre sender jeg til Forligelsescommissionen; adskillige forliger jeg selv strax, ved at tale dem tilrette. En Advocat maa ikke giøre sig kostbar, maa høre

alle, som ville betroe sig til ham; derved vinder han i Popularitet. Desuden have mine Commissioner ogsaa i en Række af Aar indbragt mig en artig Skilling, og, som jeg haaber, til alle Parters Fornøielse.

Alfred.

Nei, jeg vil ikke længer være Klammeriets Haandlanger. Menneskene lade sig ikke tale tilrette, man maae tvinge dem.

Jørgen.

Det var at tage sig selv tilrette, min Søn. Glem ikke Lovens første Bogs første, tredie.

Alfred.

Jeg siger Dem, jeg vil ikke leve meer af Andres Jammer.

Jørgen.

Hvordan Fanden vil Du da leve? Lever ikke bestandig den Ene af den Andens Jammer? Hvad gavnede Doctoren, hvis der ingen Syge vare? Præsten, hvis der ingen Syndere vare? Philosophen hvis der ingen Dosmere vare, og Soldaten hvis der ingen Cujoner vare?

Alfred.

Jeg vil ikke være en flau Balsom paa Saaret; jeg vil sveitses ind i Staalet paa det Sværd, som afhugger Skaden. Min Beslutning staaer fast; jeg gaaer til Morea, jeg strider for Grækerne.

Jørgen.

Du gior Fanden heller. Jeg haaber dog ikke, den løgnagtige Mamsels Uforskammenhed har giort Dig til en Giæk og til en Fusentast. Jeg tænker den har aabnet Dine Øine, lært Dig hvad Kiærlighed er, og at være fornuftig.

Alfred.

Nei, aldrig skal jeg bande Kiærligheden! Hvad kan den uskyldige Amor for, at jeg tog et Blus i Mosen for hans Fakkel? Jeg siger endnu: Kun Kiærlighed gior ædel. Det vare Mænd som aldrig elskede, der bleve Jordens Skræk og Plageaander. Hvorfor kiender Ærgierrigheden ingen Grændser? Hvi gior Egennytten intet Offer? Hvi leder Fanatismen til Grumhed og Forfølgelse? Hvi svækker Vellysten Kraft og Ære? Fordi Egoisten kun elsker sig selv! Fordi Sværmeren, uden en skion Gienstand, kun griber efter et tomt Begreb! Fordi den grovere Sands ingen Skranker

kiender, naar den savner Følelsens advarende Engel. — Nei Kiærlighed! du knuser mit Hierte, men jeg skal aldrig forbande dig. Jeg gaaer til Grækenland! til det Land, som først lærte Europa at tænke og føle; og det Hierte, som en grusom Pige forskiød, offrer jeg nu hele Menneskeheden.

(Han gaaer ind i Sideværelset).

Jørgen.

Det er Alvor, mærker jeg. Hvad i al Verden skal jeg nu giøre med ham? Jeg lod være at gifte mig, for ikke at have Sorg af mine Børn, og nu kommer den ligefuldt. Thi jeg elsker den Dreng, som min kiødelige Søn, og det skiærer mig i mit Hierte, at han har tabt sin til Datum gode sunde Forstand, og er bleven en Nar, ligesom alle de andre.

En Tiener (kommer).

Herre! Her er en Dame udenfor, som paastaaer, at hun endelig strax maa tale med Dem, skiøndt jeg sagde hende, at De ingen Tid havde.

Jørgen.

En Dame? Er hun ung og smuk?

Tieneren.

Smuk? Det har jeg ikke seet efter. Det pleier Herren jo ikke at bryde sig om. Skal jeg gaae ud og see paa hende, hvordan hun seer ud?

Jørgen.

Dosmer! Lad hende komme ind. (Tieneren gaaer). Det er ganske vist denne Frøken Greenaa, der har beskiæmmet min Broderson i Morges, og nu kommer for at undskylde sig. Men lad hende komme! Hun skal finde Mand for sig!

Philippa (træder frygtsom ind).

Tienerinde, min Herre!

Jørgen (afsides).

Ja vist er det hende. Smuk er hun, og forlegen og ængstelig er hun ogsaa. Bi kun, Mamsel!

Philippa.

Min Herre! Jeg kommer til Dem, i et for mig høist ubehageligt Ærinde; men Pligt og Venskab byder mig det.

Jørgen.

Maa jeg tage mig den Frihed, at spørge Frøkenen: var det ikke hende, som spadserede i Morges i Kongens

Hauge, med en anden Dame, da jeg gik derigiennem med min Broderſøn?

Philippa.

Jo, min Herre!

Jørgen.

Fy, De maae ſkamme Dem i Deres Hierte! Og De vover at komme for ſkikkelige Folks Øine, efter ſaadan en Streg? Veed De vel, at den der fornærmer min Broderſøn, fornærmer ogſaa mig?

Philippa.

Min Herre, jeg har ikke iſinde at fornærme Dem.

Jørgen.

Nei, men det er allerede ſkeet, paa den eclatanteſte Maade. Og til hvad Ende? Har De ikke proſtitueret Dem ſelv meeſt derved? Hvis De ogſaa ikke elſkede min Broderſøn —

Philippa.

Min Herre, De tager feil.

Jørgen.

Hvad for noget? Elſker De ham da?

Philippa.

Jeg? Nei! Men —

Jørgen.

Lad mig tale ud, og fald ikke gamle Folk i Talen! Hvis De ogsaa ikke elskede ham, siger jeg, skulde De derfor give ham til Priis for Andres Spot, og giøre Deres egen Familie latterlig?

Philippa.

Min Herre! Jeg er ikke den Dame, De holder mig for, jeg er hendes Veninde.

Jørgen.

Er det ikke Dem? Ja det er en anden Sag! Saa beder jeg Dem at mortificere mine Udtryk. Jeg erklærer dem døde og magtesløse; de skal ikke komme Deres gode Navn og Rygte til Forkleinelse i nogen Maade!

Philippa.

Alt forladt, min Herre!

Jørgen.

Men saa raader jeg Dem ogsaa, jo før jo heller, at bryde Venskabet med et Fruentimmer, som ikke fortiener det.

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Frøken Camilla Blumau har et ædelt Hierte, en fortræffelig Karakteer; men hun er sværmerisk, og Kiærligheden forledte hende til en uoverlagt Handling.

Jørgen.

Kunde hun ikke, ad Helvede til, sværme for sin Siæleskat, uden at beskiæmme skikkelige Folks Børn? Hvad kunde min stakkels Broderson for, at hun elskede en Anden?

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Det skeete just, fordi hun elskede ham saa høit; fordi hun følte sig smertelig skuffet, ved at høre ham tale haanligt til Dem, om Kiærlighed. Derfor vilde hun hævne sig! Hendes Hævn kan paa ingen Maade undskyldes; men hun bøder selv meest derfor.

Jørgen.

Hvad han sagde, var meget fornuftigt og solid tænkt! Gid han altid var blevet saaledes ved!

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Det var ikke hans Mening, han sagde det blot for at føre Dem bag Lyset.

Jørgen.

Hvorfor Diævlen spillede da Deres Veninde ham det Puds?

Philippa.

Fordi hun tog feil, min Herre! og troede, det var hans Alvor.

Jørgen.

Det var da en forbandet Hob Feiltagelser!

Alfred

(iler ind og kysser Philippas Haand).

Har jeg hørt det? Jeg er elsket igien?

Philippa.

Ak min Herre! Min Veninde er trøstesløs over at have fornærmet Dem. Hun hørte Deres Samtale i Morges med Deres Onkel. Deres Spøg krænkede hende. Hun troede, De havde et koldt Hierte, at De drev en forfængelig Leeg med ømme Følelser.

Alfred (slaaer Hænderne sammen).

Gode Gud! Det var jo blot for at sætte min Onkel en Vornæse paa.

Jørgen.

Og det vover Du at sige mig lige i Øinene, Knægt?

(Sang).

Alfred.

Bedste Onkel!

Philippa.

Gode Fader!

Begge.

Ei De Deres Børn forlader,

Staaer { os / dem } bi med Raad og Daad,

Standser Kiærlighedens Graad!

Jørgen.

Derfor veed jeg intet Raad. —

Du har beilet til den Anden;

Sige Nei gaaer nu ei an!

Var hun end saa styg som Fanden;

Ord et Ord, og Mand en Mand.
Du dit Ja har hende givet!

Alfred.

Heller strax jeg mister Livet!

Jørgen (betænker sig).

Dog — ifald Din Elskte sig
Selv paatager denne Svig,
Falder kun paa hende Skammen.

Alfred.

Heller springe strax i Dammen,
End beskiæmmet hende see!

Alfred og Philippa.

Hun maa staae saa reen, som Snee!

Jørgen.

Reen som Snee og heed som Flammen!
Alting blander Amor sammen.

Alfred og Philippa.

Hun maa staae saa reen som Snee.

Jørgen.

Nei vil man kun bare see!

Alfred.

Gode Onkel!

Philippa.

Kiære Fader!

Alfred og Philippa.

Ei De Deres Børn forlader,
Hielper os i denne Vee!

Jørgen (grundende).

Intet Raad jeg veed, desværre,
Haabet vifter hen i Vind.

Alfred og Philippa.

Intet Raad han veed desværre,
Ha, det ængster mig mit Sind!

Morten Preen

(stikker Hovedet ind ad Døren, og siger sagte).

Om Forladelse, min Herre,
At jeg gaaer saa lige ind! —

Jørgen (studser).

Seer jeg ret? Der kommer jo den Caricatur igien, som var her igaar. Ha jeg faaer et Indfald! Lykkes det, Alfred, saa er Din Kiæreſtes Ære reddet, hendes Overilelſe

bliver en Hemmelighed, og Du kan trække Dig tilbage uden Ydmygelse.

Alfred

Og dertil bruger De denne **Deus ex machina**? kiære Onkel!

Jørgen (grublende).

Blumau glemmer ikke det lille Von, han bragte med fra Tydskland, og vilde vist rynke Næsen forbistret over saadan en Svoger. Man maae bilde ham ind at der klæber en **levis nota maculæ** ved vor Familie.

Alfred.

Men saa falde vi jo fra Scylla i Charybdis.

Jørgen.

Gaa ind med Frøkenen i det andet Værelse! Jeg giver Jer Lov til at lure ved Døren; saa behøver jeg ikke at fortælle Jer, hvad der er skeet.

(De gaae; Onkel Jørgen vinker Morten hid, som har holdt sig meget ydmyg i Baggrunden).

Jørgen.

God Dag, min Ven! Jeg troer han var her igaar. Hvad er det nu han hedder?

Morten.

Jeg hedder Morten Syl, til Tieneſte.

Jørgen.

Mig ſynes det var et andet Navn.

Morten.

Nei, det er mit kiødelige Tilnavn. Jeg er døbt ſaaledes.

Jørgen.

Man bliver jo ikke døbt med ſit Tilnavn, veed jeg.

Morten.

Ikke det? Ja det kan gierne være. Det maae mine Faddere bedſt vide. Jeg var en raa Unge, da det ſkeete.

Jørgen.

Og nu kommer han?

Morten.

For at ſpørge Dem, om De troer, jeg faaer Lov at oprette mit Biørne- og Abekattetheater, uden for een af Byens Porte?

Jørgen.

Oprigtig, min Ven, jeg troer det vil have ſine ſtore

Vanskeligheder. Vi Danske ere endnu tilbage i Culturen, og holde ikke Skridt med de øvrige polerede Nationer. Tænk engang, vi have endnu hverken havt nogen Tyre-, Hane- eller Borekamp. Der komme ikke engang Heste her paa Theatret!

Morten.

Det var Satan!

Jørgen.

Jeg raader ham derfor som en Ven — og mit Raad skal ikke koste ham en Skilling — jo før jo heller at pakke ind, med sit Personale, og reise hen til andre Lande, hvor de frie Kunster ere mere i Anseelse.

Morten.

Ja mange Tak for det Raad! Men det er da heller ikke mange Penge værd.

Jørgen.

Hvis han derimod har Lyst til at fortiene 100 Daler saa kan det skee strax.

Morten.

Hundrede Daler? Ja dem siger jeg ikke Nei til.

Jørgen.

Vi have en lille Spøg for i vor Familie, som ikke videre kan interessere ham. Alt hvad han har at giøre, er paa Dieblikket at begive sig hen til Justitsraad Blumau. (giver ham et Kort). der har han hans Adresse! og giver sig ud for en Broder, af min egen Broderson Alfred Greenaa. Der er ogsaa hans Adresse! Siig kun reent ud, at han har hørt, hans Broder er bleven forlovet med Justitsraadens Datter, og at det glæder ham usigeligt!

Morten.

Men faaer jeg ikke en Ulykke, naar han hører, det er Logn?

Jørgen.

Af hvem? Det var jo netop af min Broderson og mig, han skulde have Ulykken, hvis han fik nogen. Han lyver jo ikke Justitsraaden paa, men os.

Morten.

Det er sku ogsaa sandt!

Jørgen.

Dog giver jeg ham kun Pengene paa det Vilkaar, at han strax reiser bort, og udspreder det Rygte, at han har

spillet os dette Puds af Hævn, fordi jeg ikke vilde hielpe ham til at etablere sit Abekattetheater.

Morten.

Meget vel! (sagte). Saa faaer jeg ogsaa de hundrede Daler af min Broder.

Jørgen.

Han kan give sig ud for en forulykket Lem af Familien, som vi ikke ville kiendes ved, men som nu glæder sig, ved at komme i fornemt Svogerskab. Har han nogensinde været kagstrøget?

Morten.

Nei, Gud bevares.

Jørgen.

Det er Skade! det vilde giøre bedre Effect. Men det er imidlertid godt, som det er. Han kan ogsaa gierne bagtale min Broderson lidt.

Morten.

Jo, det skal jeg nok!

Jørgen.

Nu saa gaae paa Øieblikket derhen! Der er ingen Tid at spilde.

Morten (afsides).

Det er underligt nok! Min virkelige Broder giver mig Penge for at jeg ikke skal være hans Broder; og en Vildfremmed betaler mig ligesaameget, for tilsiet Broderskab. Nu hedder jeg altsaa ikke længer Morten Syl, men Morten Greenaa! (strækker sin Hat ud). Er der ikke flere Gedt Folk jeg kan tiene med at være, eller ikke være i Broderskab med? Det er ikke dyrt; det koster kun hundrede Daler!

(Gaaer; Onkel Jørgen følger ham).

(Haven hos Camilla).

Philippa. Alfred.

Philippa.

De veed nu alting, min Herre! og er ikke længer vred paa den stakkels Camilla?

Alfred

Gud, hvor kunde jeg være vred, naar jeg hører, at hendes hele Harme blot kom af Kiærlighed til mig?

Philippa.

Det er en fortræffelig Pige; men altfor heftig, alt for romantisk.

Alfred.

Denne sidste Feil elsker jeg, som en Dyd. Hun er poetisk! Hverdagslivet kieder hende. Hun vil gierne udsmykke det med Skiønhedens og Følelsens Blomster. Er det en Feil?

Philippa.

Nu vel! Jeg seer, de ere skabte for hinanden; og jeg er vis paa, at naar hun først ret kiender Dem, vil hun aldrig mere blive alvorlig vred paa Dem. En lille Kurre paa Traaden kan der vel undertiden komme, imellem hende og selv hendes bedste Venner; men jeg er vis paa, at ingen ønskede at see hende mindre ømfindtlig, paa hendes Hengivenheds Bekostning.

Alfred.

De henrykker mig, med hvad De siger!

Philippa.

Saa lad os nu tænke paa Forsoningsscenen. Den maa ikke være ganske triviel og hverdags. Jeg har en Idee,

som De maae hielpe mig med at udføre. Det er da ingen Sag for Dem at spille denne Scene, thi De skal kun være Statist.

Alfred.

Det er en meget underordnet Rolle i en Kiærligheds-scene for en Elsker.

Philippa.

Nei, De er dog Hovedpersonen. Seer De det gamle Steenbilled bag Jasminbusken der?

Alfred.

Ja, hvad er det? En Mand i en Kappe, som udstrækker sin Haand.

Philippa.

Man siger, det forestiller en sørgende Munk. Paa hans Pegefinger er der udhugget en Signetring. De har ogsaa een paa Deres.

Alfred.

Hvad er Deres Hensigt?

Philippa.

Man siger, her har i gamle Dage staaet et Kloster paa denne Grund. Hvorvidt det er sandt, kan jeg ikke hi-

ſtoriſk beviſe. Kun en gammel Viſe og dette overblevne Billed ſtadfæſter Sagnet. Og — kort og godt — De maae løſe Munken af, ſom næſten ſkiules af Buſken, ſtille Dem hen i Krogen, og udſtrække Fingeren med Ringen.

Alfred.

Hvordan? For at blive en lykkelig Ægtemand, maa jeg først være Munk?

Philippa.

Ja, det er her en Genvei til Brudeſkammelen.

Alfred.

Vel an! Jeg adlyder blindt!

Philippa.

Det var Ret! Kiærligheden bør altid være blind; og Tingen opklarer ſig ſelv ſtrax. De behøver kun at ſkiule Dem bag Steenbilledet og ſtaae ganſke rolig og ſtille.

Alfred.

Stille ſkal jeg ſtaae; men rolig kan jeg ikke være.

Philippa.

Jeg løſer Dem ſnart fra Deres Kloſterløvte. Gaae bag Buſken! Der kommer Camilla.

(Han ſkiuler ſig).

Camilla

(kommer i dybe Tanker).

Her stod fordum et Kloster! — Denne lille Hauge var en Klosterhauge. Man skulde dog ikke aldeles have ophævet Klosterne! End gives der ulykkelige Sicele, der trænge til et saadant Tilflugtsted; som feilede, som Verden har forskudt, hvem Glædens Sol ikke længer sender sin Straale. De stakkels Duer have det dog godt i sligt et Dueslag, hvor Helligaanden selv svævede over Taget, som en Due.

Philippa.

Camilla! har Du den gamle Kæmpevise hos Dig, om Munken, derhenne?

Camilla.

Jeg har ikke lagt den fra mig.

(hun tager et Papiir frem).

Philippa.

O skal vi ikke læse den engang endnu? Den morer mig saameget.

Camilla.

Jeg læser den gierne saa tit Du vil.

(Efter en Indledning af Musiken læser Camilla Kæmpevisen, der ledsages af Toner, mellem Versene).

Herr Sivard og Ridder Herr Esbern
De yppede dennem en Kiv,
Alt over hin stolte Rosenvand,
Hun var saa ven en Viv.

Og haver med List Eders yngste Søn
Alt fæstet min klare Lilie,
Det sværger jeg ved den øverste Gud,
Da skedte det mod min Villie.

Herr Danved lader sig Klæder skiære,
Hannem lyster til Forsal at gange.
Hiemme sad liden Rosenvand,
Hun blegnede som en Fange.

Inde sad liden Rosenvand,
Hun kurrede som en Due;
For hende bade, med Taarer paa Kind,
De Tærner i Fruerstue.

Herr Danved vinder rigeligt Bytte,
Hiemiler ad ſalten Hav;
Han fandt ei længer ſkiøn Roſenvand,
I Kirken ſtod hendes Grav.

Herr Danved ſig i Kloſter mon give,
Vel hos de Brødre graae.
Hver Morgen og hver Aftenſtund
Paa hendes Ring han ſaae.

Inde ſad ſtolten Herr Danved
Og ſtirred, naar Sangene løde;
For hannem bade de Munke graae,
Han ſørged ſig ſelver til døde.

End ſtander ved Muren i Urtegaard
Herr Danved, ſkaaren af Steen,
Med Ringen paa ſin hvide Haand,
Den læger for Elſkovs Meen.

Hver en Jomfru saa sorrigfuld,
Hvis Ringen hun rører der, —
Hun vorder atter en lykkelig Brud,
Gienvinder sin Hiertenskiær!

Philippa.

Det er dog forunderligt! Der er Noget i slige gamle Folkesagn. Man skal ikke forkaste det altsammen. Hvem veed, om det endnu ikke kunde hielpe, at røre ved Ringen paa dette Steenbilledes Pegefinger!

Camilla.

Du spøger altid! Ja sandelig er der Noget i slige Viser. Det der rører os i Dem er ingen taabelig Overtro; det er en dyb Tanke, en skiøn menneskelig Følelse, indklædt i Billedet. Om aldrig Ulykken er nyttig til andet, saa nytter den dog ved sit Exempel, til at forsone andre, til at smelte de kolde stolte Hierter — ak, ofte for silde!

Philippa.

Ja, det er nu en philosophisk Forklaring; men den tilfredsstiller mig ikke. Jeg vil, at det skal tages lige efter Bogstaven. Der staaer i Visen, at hver ulykkelig Brud,

som rører ved den Ring, Munken har paa Fingeren, vinder sin Beiler igien! I slige Ting har jeg en Kulsviertro.

Camilla.

Hvor kan Du dog nu spøge?

Philippa.

Jeg forkaster ikke ganske Sympathie. Probeer engang! Lad Dig stryge af den døde Munks Pegefinger! Jeg vædder, det hielper.

Camilla.

Det er da en besynderlig Munterhed! Du har for megen Forstand og for godt et Hierte til at ville krænke mig med et utidigt Spøg, i min Ulykke. Hvad skal jeg troe?

Philippa.

Luk Dine Øine, og lad mig føre Dig baglænds hen til Munken.

Camilla.

Nu da? (hun lukker Øinene).

Philippa

(fører hende hen til Alfred, og lægger hendes Finger paa hans Signetring).

Føler Du ikke noget?

Camilla.

En Ring!

Philippa.

Vend Dig om og synk i hans Arme! Jeg har her intet mere at gjøre. Jeg er nu en overflødig Person!

(Hun gaaer. De Elskende omfavne hinanden).

Camilla.

Ædle! kan Du mig tilgive?

Alfred.

Hulde! kan Du mig tilgive?

Camilla.

At jeg bød mit Hierte Trods?

Alfred.

At jeg bød mit Hierte Trods?

Begge.

Kiærligheden sønderrive
Regningen imellem os!

Alfred.

Jeg har intet Dig at laste!

Camilla.

Intet Dig at forekaste!

Begge.

Skylden falder kun paa mig!

Alfred.

Burde jeg med Troskab spøge?

Camilla.

Burde Hævnen jeg forsøge?

Begge.

Som til Døden elsker Dig! —

Ædle Ven
Hulde Mø } Du mig tilgive,

At jeg bød mit Hierte Trods.
Kiærligheden sønderrive
Regningen imellem os!

(De gaae).

(Værelse hos Blumaus).

Eline (alene).

Jeg er i den ubehageligste Forfatning, og veed egentlig slet ikke hvorledes det hænger sammen. Han forelsker sig i mig, paa en Promenade, kan neppe tale, for Kiærlighed, beder om Tilladelse til at giøre mit nærmere Bekiendtskab, bliver vel modtaget; — og saa faaer han Næseblod, og løber sin Vei! Men det er jo muligt at hans Blod virkelig er kommen i saadan Bevægelse. — Ak, den Arme! Det var dog tungt, hvis han havde faaet en Blodstyrtning for min Skyld. Men jeg er mere bange for, at det var et Fif, for at slippe fra mig igien. Gartnersvenden elsker langt oprigtigere. Det er virkelig et pænt Menneske. Men det vilde Papa giøre forfærdelige Ophævelser over. Jeg er i meget slet Humør og vil synge den Aria af den forladte Dido, som jeg i denne Tid over mig i. Den er componeret i allernyeste Smag. Det værste er, at der er flyttet en Kobbersmed ind ligeover for, der ofte giør saadan en Stoi, at man ikke kan høre sine egne Ord. Men jeg maa dog probere.

(Medens hun synger hamrer Kobbersmedden, alt imellem, af alle Kræfter nede i Gaden, paa en stor Brændeviinskiædel).

Jo d'amore, oh dio! mi moro,
E mi nièga il mio tiranno
Anche il misero ristoro,
Di lagniarmi, e poi morir.

Che costova a quel crudele
L'ascoltar le mie querele,
E donare a tanto affanno
Qualche tenero sospir?

Det er besynderligt! Han har banket i eet Væk, og det har ikke skadet Musiken i mindste Maade. Tvertimod har det givet mit Foredrag en Kraft, som jeg troer hverken den store Tromme, eller Slaget af Bækkener havde været istand til! Tilforladelig, i alle gode Orchestre burde herefter angageres en Kobbersmed.

(Gaaer).

Gartneren

(kommer med en Kurv fuld af Blomster).

Her er ingen! Jeg maa tale med Frøkenen selv! Maaskee gier jeg endnu min Lykke. Jeg mærkede nok imor-

ges, at hun godt kunde lide mig, mens vi vare alene, men hun skammede sig, da der kom nogen. Hun behøver saamen ikke at skamme sig for mig; jeg er af ligesaa god Familie som hun. Men jeg maa see at insinuere mig hos hende. Mestersvenden har raadet mig, at tale i Blomstersproget, som det nu er Brug i alle høiere Dramer. Det vil falde mig lidt vanskeligt i Begyndelsen, men jeg tænker nok, jeg kommer ud af det.

Eline (kommer tilbage).

God Dag, min Gode! Det var Ret! Bringer De mig Blomsterne?

Gartneren.

Adskillige Sieldne, naadige Frøken! En usynlig deriblandt — mit eget Hiertes Følelse, — skiuler sig under Løvet. Den ligner denne Erica! Vel hører dens Slægt kun til det almindelige Lyng; men i Kiærligheds Drivhuus bliver det en skion Blomst. Man siger: den er fra det gode Haabs Forbierg. Hvor lykkelig vilde jeg være, hvis det var sandt!

Eline.

Jeg takker Dem! Ei hvad vilde Camilla sige, til alle disse moderne nysopfundne Blomster? De kiender dog min Cousine Camilla?

Gartneren

(viser hende en Blomst).

Camellia, Frøken, er en Buskart fra Japan; en Modeplante, som cultiveres meest i England.

Eline.

De er satirisk, Gartner!

Gartneren (rækker hende Kurven).

Forsmaae nu ikke, naadige Frøken —

Eline.

Hvad skal jeg ikke forsmaae?

Gartneren.

Blomsterne ere tause! Min Beskedenhed er en Acacia, der ikke maae forvexles med vore Pseudo-Acacier. Den indfolder sine Blade som en Mimosa pudica, ved mindste Berøring! Og dog yder dens Troskab en Gummi, der ikke viger den arabiske.

Eline.

Maaskee det er Gummi elasticum, som man kan viske ud med?

Gartneren.

Frygt ikke, naadige Frøken, i mit Hierte at finde Stapeliernes bladløse Slægt, hvis frække Dusk ligner en Ædderkop, og hvis afskyelige Duft kun hidlokker Frækhedens Spyflue.

Eline.

Jeg tvivler ikke om Deres gode Hierte, og ønsker Dem al Glæde!

Gartneren.

Ak, Frøken! min Glæde er en bladløs Cactus, hvis Purpurblomst i Solskin Diet neppe taaler at skue, og som dog maaskee kun blomstrer, fra Sol gaaer op, til den gaaer ned!

Eline (sagte).

Han taler godt for sig. (høit). De lader til at være et Menneske af Opdragelse, min Gode! Hvorledes har De havt det Uheld, at blive Gartnersvend?

Gartneren.

Det Uheld har jeg ikke havt endnu, naadige Froken, men faaer det først til Mikkelsdag. Jeg staaer endnu i Lære! Mange holde det ellers for en Lykke, at jeg, som et fattigt Barn, kom den Vei. Min Moder beskiæftigede sig selv med Floras og Pomonas Gaver. Rigtignok var det ikke sjunget for hendes Vugge, at hun skulde gaae med Kurven paa Armen! Hendes Moder, en tydsk Lieutenantsfrue, mistede i Syvaarskrigen alt hvad hun eiede, og maatte flygte til Danmark, hvor Noden tvang hende til, som Emigrantinde, at giøre botaniske Excursioner til Frederiksberg og Amager.

Eline.

De er altsaa af Adel?

Gartneren.

Denne Lobelia hører ikke til en større Slægt; og vi kunne, som den, i vor Æt opvise mangen Splendens og Fulgens. Dens mørkrøde Blomst er ikke rødere, end det Purpur, der flød i mine Forfædres Aarer.

Eline.

Er det muligt?

Gartneren.

Vort egentlige Navn er von Wasserschreck; men jeg maatte aflægge det, fordi de plebeiske Gartnerdrenge kaldte mig Vandskræk, og styrtede mig ud i Basinet med Springvandet.

Eline (leer).

Der hvor Drengen sidder og trækker Halsen af Gaasen?

Gartneren.

Om Forladelse, naadige Frøken! Det er Amor, som rider en Svane. Det betyder Kiærlighed og svanehvid Uskyld, som Livsens Vand evig bestænker.

Eline (sagte).

Han taler guddommeligt! (høit). Hvordan? De er en von Wasserschreck? Det er jo en ældgammel Familie, som min Fader meget godt kiender.

Gartneren.

Er det muligt? Man kiender den?

Eline (sagte).

Advocaten er egentlig kun en Bonde fra Greenaa. Hvi betænker jeg mig? Jeg har Penge nok for os begge. Von

Wasserschreck aflægger sit Incognito og fremtræder som Cavaleer. (høit). Kan De bevise Deres Adel?

Gartneren.

Naar forlanges! Med alle Documenter!

Eline.

Saa fat Mod, unge Mand! Og lad ikke Haabet fare.

Gartneren.

Hvorledes fatter jeg min Lykke?
Hvor kommer denne Glæde fra?
Er den ei en Orchidea,
Hvis Parasiter Træet smykke?
O Elskte, denne høie Naade,
Udspringer fra din Godheds Væld!
Et Epidendron er mit Held;
Der hænger i saa fine Traade,
At den seer ud, med samt sin Duft,
Som om den bares kun af Luft!

Eline.

Min Fader kommer! Gaae et Øieblik ind i næste Værelse, kiære Ven! Alting kan blive godt endnu.

Gartneren (sagte).

Det gik jo meget godt! Der seer man, Blomsterlignelser have deres Nytte.

(Hun følger ham ind og kommer tilbage).

Blumau kommer med Morten Preen.

Bluman.

Jo her høre vi artige Løier,
Som en Brud vist særdeles fornøier.
Denne Sømand, som Voverne pløier —

Morten (falder ham i Ordet).

Om Forladelse, det jeg begav!
Nu som Rotte paa Landet jeg roder.

Blumau.

Denne Karl er Din Kiæreſtes Broder!

Morten.

I det mindſte vi Fader og Moder
Har tilfælleds fra Fødſelen af.

Eline.

Han dog vil ei ſin Broder fornægte?

Morten.

Der i Verden er nedrige Knægte!
Er, som han, jeg vel ikke saa ægte?
Han kun tænker paa Vinding og Roes.
Han var skinhellig, slog sig til Bogen,
Sad og muled og dovned i Krogen;
Mens jeg flagred ad Bølgen, som Maagen.
Er det en Skam vel at være Matros?

Seer I, Ilden, den ulmed i Asken!
Procuratoren leer under Masken;
Men Koksmaten, — han slaaer sig til Flasken!
Og det Morten har giort allenstund.
Naar nu hiem jeg imellem er kommen,
Med en Ruus, uden Skilling i Lommen,
Gamle Jørgen da strax fælder Dommen:
"Pak paa Porten igien Dig Din Hund!"

Blumau, Eline og Morten.

Hvilket Svogerskab! "Pak Dig Din Hund!"

Morten.

For mig altsaa lidt at lempe
Efter Deres Fornemhed,
Sogte jeg min Lyst at dæmpe,
Lagde Sømandskabet ned;
Undgik Havets kolde Dunster;
Flaskens Dunst kun stod mig bi;
Lagde smukt mig efter Kunster,
Der er syv, og de er' frie.
Skuespillet alle skatte,
Baade vorne Folk og Børn:
Jeg har sexten Abekatte,
Og en deilig pelset Biørn;
Dermed snart, i Byens Gader,
Morten høster Laurbær. Tænk!
Og min Broders Svigerfader
Sidde skal paa første Bænk.

Morten, Eline, Blumau.

Hele sexten Abekatte,
Samt en Biørn! o hvilke Skatte!

Hvilket Svogerskab! Betænk!
Hvilken Rang: paa første Bænk!

En Tiener (kommer og melder).

Den gamle Advocat Greenaa, vilde gierne have den Ære.

Morten (stiller sig forskrækket an).

Død og Plage! Kommer han der? Det siger jeg reent ud, jeg tør ikke være ham bekiendt. Jeg har faaet Penge, for at antage et andet Navn; derfor hedder jeg Morten Syl. De maae ikke forraade mig, Herr Justitsraad. Hvis De giør det, gaaer jeg Død og Plage fra det altsammen, og siger, det var kun sagt i Spas, for at holde Dem for Nar.

Blumau.

Vær kun rolig, min Ven! Jeg agter ikke at indlade mig i Klammeri. Hver kan være god for sig. Jeg takker Gud, at jeg fik alting at vide tidsnok; og alle Parter vinde, ved at Sagen dysses ned. Men bliv dog tilstede! Hans Nærværelse kunde behøves.

Jørgen Greenaa kommer. Eline gaaer.

Jørgen.

Ærbødig Tiener, Herr Justitsraad! Jeg kommer som Sendebud fra min Broderson. Han har beilet til Deres Datter, og han gaaer ikke fra sit Ord.

Blumau.

Han forlod os saa pludselig.

Jørgen.

Næseblod! Sygdom er hver Mands Herre.

Blumau.

Jeg haaber, han har dog ikke forblødt sig?

Jørgen.

Nei, Gud skee Lov, det gik snart over, da han kom ud i fri Luft, og fik lidt Ædike.

Blumau.

Den kunde han faaet her.

Jørgen.

Mig synes Justitsraaden er ikke i godt Humør! De svarer mig saa kort. Jeg har intet Næseblod, og trænger ikke til Ædike.

Blumau.

De kommer som Ambassadeur fra Deres Broderson, forestiller altsaa hans Person og maae tillade mig, at jeg taler til Dem i samme Tone, som jeg vilde tale til ham selv.

Jørgen.

Hvad har De imod min Broderson? Er han Dem ikke længer tilpas?

Blumau.

Ikke saa ganske!

Jørgen.

Maa jeg spørge om Aarsagen?

Blumau.

For det første frygter jeg for, at dette pludselige Anfald af Ildebefindende i min Steddatters Nærværelse, kunde komme oftere, og være hende til stor Uleilighed. For det andet har jeg giort en Opdagelse, som ikke huer mig.

Jørgen.

De forsmaaer altsaa vort Svogerskab?

Blumau.

Svogerskabet kan undertiden gaae vel vidt. De kiender min Familie, og veed vi ere af gammel tydsk Adel. Jeg

vilde aldeles ikke betænke mig paa, i Danmark at forbinde mig med en agtværdig Embedsmand af borgerlig Fødsel; thi her gaaer jo alting efter Embede; og skiøndt Advocatstanden egentlig intet Embede er, er den dog meget hæderlig og meget indbringende. Men, med Tilladelse, kiender De det Menneske der?

Jørgen.

Nei, jeg har ikke den Ære. Dog jo — mig synes, jeg saae ham igaar et Øieblik.

Morten.

Det var ogsaa førstegang i dette Liv.

Blumau (med et spodsk Smiil).

Forlad mig, Herr Advocat! De to Herrer have nok kiendt hinanden førend igaar!

Jørgen.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Morten.

Det er mig en mørk Tale.

Blumau.

Maaskee en Gaade?

Alfred kommer med Camilla, Philippa og Eline.

Alfred.

Som jeg vil løse! (peger paa Morten). Denne Mand er hverken i Slægt med min Onkel eller med mig.

Blumau.

Hvordan Uforskammede? Han har vovet at lyve for mig, og at beklikke en agtværdig Families Ære?

Jørgen.

Skiend ikke paa ham! Det er skeet efter vor egen Ordre; selvgiort er velgiort.

Blumau.

Hvorledes?

Jørgen.

Jeg er ikke vant til at forstille mig, og gidder ikke længer spille Comødie med Dem. Det var et pia fraus, et fromt Bedragerie af mig, for at redde min Broderson! For at faae Deres Tænkemaade lagt for Dagen. De har givet Alfred sit Ord tilbage, og faaer det ikke igien. De har kastet Vrag paa os, fordi vi vare i Familie med en Bior-

netrækker. Sæt, at vi virkelig havde været det? Kunde vi for det? Vare vi ikke lige gode for det? Hvordan Eens Familie er, det kan man ikke gjøre for; men efter som man selv er, skal man agtes!

Blumau (til Alfred).

De har havt den Uforskammenhed, at komme og beile til min Steddatter, i et heelt Selskabs Nærværelse, og kaster nu Brag paa hende, og blamerer hende for Verden?

Alfred.

Hvorledes det er gaaet til med Frieriet, bliver en Hemmelighed; kun saameget skylder jeg at sige Dem: det var en Misforstaaelse! Jeg troede, Deres Datter var Frøken Camilla, hendes Cousine af samme Tilnavn, som jeg elsker, og som har skiænket mig sit Hierte.

Blumau.

Fornærmelse paa Fornærmelse! Burde De ikke erkyndiget Dem noiere? Sikker det sig, for en Mand, at handle uoverlagt som et Barn? O Herr Greenaa! dette Træk gior saalidt Deres Forstand som Deres Hierte Ære, og skal blive bekiendt for hele Verden, til Deres Skam!

Camilla.

Det er ikke hans Skam, men min! Skal nogen lide derfor, saa er det mig. Jeg bedrog ham, jeg forførte ham af en daarlig Vrede, som ingen Grund havde, til at troe, at jeg var Eline.

Alfred.

Jo elskede Pige! Den havde meer end Grund nok!

Blumau.

Saa ere da nu Eline og Camilla dødelige Fiender!

Eline.

Nei tvertimod, de bedste Venner! Vi have aldrig holdt saameget af hinanden som nu.

Blumau.

Er det muligt? Og hun berøver Dig Din Brudgom!

Eline.

Hver tae'r sin, saa tae'r jeg min, staaer der i Visen. (henter Gartneren). Tillad, kiære Stedfader, at jeg her præsenterer Dem den unge Herr von Wasserschreck som min Brudgom. Ham skal ingen berøve mig. Herr Advocaten har lovet mig sin Bistand!

Alfred.

Det har jeg! Og Herr Justitsraaden vil intet have at indvende mod en ung Mand af Adel, der har lært en skion og nyttig Kunst, og som ved at komme i Besiddelse af Formue, kan kiobe sig en Landeiendom og giøre sin Kone lykkelig. Froken Eline har lovet at betale Deres Gield, som en Erstatning for hvad hendes Opdragelse har kostet Dem. Det vil være Dem en let Sag at slaae Dem rigeligt igiennem herefter, naar De intet Huus giør og ingen Gield har. Og tillad mig nu, da der er sluttet Fred, til alle Parters Fornøielse, af Hiertet at ønske Dem til Lykke, paa Deres Fødselsdag!

Blumau (sagte).

En Mand comme il faut maa see at trække sig ud af en mislig Affaire, med Grace og Værdighed. (høit). Velan, mine Venner! Jeg samtykker i Alt, og finder mig i at man har spillet Comødie med mig.

Jørgen.

Det er egentlig den lille skiælmske Gud Amor, som her har havt sit Spil! Og i de Processer han fører, maae selv de fineste Verdensmænd, de største Advocater, finde sig

i at lege Blindebuk, og at lade sig lede til Bedstemoders eller Bedstefaders Dør!

Chor.

Saa slutter idag
Nu alle vi enige Freden.
Ei Anger og Nag
Forstyrre vort Kiærligheds Eden!
Gud Amor den venlige Glut
Er atter fornøiet,
Ta'er Bindet af Øiet,
Og læger det Saar, han har skudt!

